

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Mošovce (2007-2013)

Obecný úrad Mošovce
Kollárovo námestie 314
03821 Mošovce
telefón: 043/494 41 00
fax: 043/494 43 32
e-mail: mosovce@mosovce.sk

Na príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Mošovce sa podieľal tím pracovníkov spoločnosti Premier Consulting spol. s r.o.:

- Ing. Miroslav Švec – hlavný projektový manažér
- Radovan Prezmetsky, AAS – projektový manažér
- Ing. Peter Karsay – projektový manažér

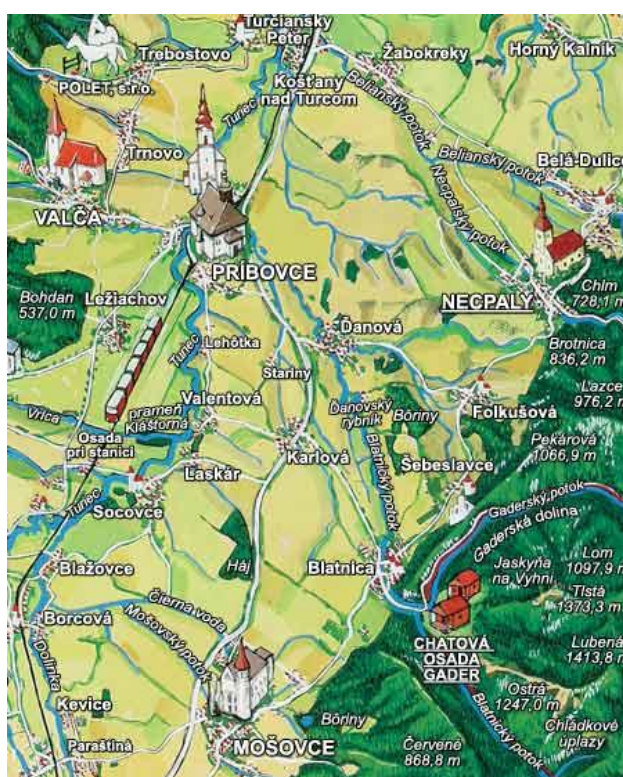
Premier Consulting, spol. s r.o.
Hlavná kancelária: Hadovská cesta 870 • 945 01 Komárno • Slovak Republic
tel. +421 35 7713585 • fax: +421 35 7714250 • e-mail: info@premier-consulting.sk
www.eurofondy.sk

Obsah:

Vízia rozvoja obce Mošovce.....	4
1. Úvod	4
2. Ekonomické a sociálne východiská	5
2.1. Socio-ekonomická analýza	6
2.1.1. Rozvojový potenciál a ľudské zdroje	6
2.1.2. Ekonomická charakteristika.....	9
2.1.3. Občianska vybavenosť.....	12
2.1.4. Vzdelávanie a kultúra.....	15
2.1.5. Životné prostredie	16
2.1.6. Zhrnutie základných charakteristík obce	17
2.2. Analýza realizovaných opatrení	18
2.3. SWOT analýza.....	19
2.4. Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja	20
3. Rozvojová stratégia.....	23
3.1. Ciele a priority.....	23
3.2. Opatrenia a aktivity	24
3.3. Opis rozvojovej stratégie.....	38
3.4. Programová štruktúra, merateľné ukazovatele.....	39
4. Finančný plán.....	40
4.1. Rozdelenie financií na programovacie obdobie.....	44
4.2. Rozdelenie financií na priority a opatrenia	44
5. Zabezpečenie realizácie.....	44
5.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie.....	45
5.2. Monitorovanie a hodnotenie.....	46
5.3. Harmonogram realizácie	47
6. Záver.....	47
7. English Summary	48

Prílohy:

sumarizácia aktivít

Vízia rozvoja obce Mošovce

Víziou je moderná obec využívajúca výhodnú geografickú polohu a úlohu polycentrického centra rozvoja, umožňujúcich rozvoj podnikania a cestovného ruchu a hospodársky rast za podmienok trvalodržateľného rozvoja, obec s kvalitnou infraštruktúrou ponúkajúcou komunikačné, informačné a verejné služby na najvyššej úrovni, zhodnocujúca kooperáciu verejného, neziskového i podnikateľského sektoru a občanov obce.

1. Úvod

Posledná dekáda 20. storočia až po súčasnosť je poznačená kumuláciou procesov, ktoré výrazne predznamovali dynamiku a charakter premien spoločensko-politických, hospodárskych, sociálnych, sociálno-kultúrnych s celou škálou pozitívnych ale aj problémových dopadov na spoločnosť i jednotlivé spoločenstvá na Slovensku. Významné sú nadnárodné súvislosti prebiehajúcich procesov, keďže sa netýkajú len jednej krajiny, ale sú súčasťou priestorovo širších premien, ktoré majú významné, prinajmenšom európske súvislosti. Premieta sa to, resp. odráža v európskych integračných procesoch, v hľadaní podôb štátnych i spoločných európskych postupov, pri riešení problémov, pri usmerňovaní vývojových procesov, pri hľadaní spoločných či koordinovaných politík.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je základným dokumentom, ktorým si obec pri výkone svojej činnosti zabezpečuje rozvoj svojho územia a potreby obyvateľov.

Je to strednodobý programový dokument, ktorý bol spracovaný na základe zákona č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Pri spracovaní boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Program je komplexným dokumentom, integrujúcim otázky rozvoja fyzických štruktúr so sociálnymi, ekonomickými a ďalšími aspektmi. Preto bude mať voči ostatným plánovacím dokumentom spracovaným na miestnej úrovni zastrešujúcu funkciu.

Na rozdiel od územného plánu, ktorý rieši najmä otázky fyzického rozvoja územia (lokalizáciu zástavby a priestorové regulatívy pre stavebný rozvoj, funkčné využitie rozvojových plôch), program rozvoja sa podrobnejšie zaoberá otázkami ekonomického a sociálneho rozvoja, čím vo vzťahu k územnému plánu plní komplementárnu funkciu.

Aj napriek komplexnosti programu rozvoja nie je cieľom vyčerpávajúco obsiahnuť všetky problémy a nájsť na ne riešenie.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Mošovce je v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnom rozvojovom pláne a s metodikou na vypracovanie príslušného PHSR pre obce.

Postup spracovania PHSR

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je účelovo spracovaný, najmä z hľadiska cieľov a priorít rozvoja SR a možností využívania fondov EÚ.

Postup spracovania PHSR je v súlade s Metodickou príručkou uverejnenou Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja, sekciou regionálnej politiky. Samotnú chronológiu prípravy a vypracovania možno popísať nasledovne:

- 1) Vypracovanie **socio-ekonomickej analýzy obce**, v ktorej boli identifikované tendencie súčasného socio-ekonomického vývoja obce. Analýza bola zameraná na oblasti: rozvojový potenciál, ľudské zdroje, ekonomika, občianska vybavenosť, vzdelávanie a kultúra a životné prostredie.
- 2) Vypracovanie **analýzy realizovaných opatrení**, v rámci ktorej sa zhodnotili doterajšie skúsenosti predstaviteľov obce s implementáciou programov a podporou regionálneho rozvoja.
- 3) Vyhodenie **SWOT analýzy**.
- 4) **Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja**, vychádza z identifikácie hlavných problémov, ktoré PHSR rieši a určenia potenciálu pre toto riešenie.
- 5) **Definovanie samotnej stratégie**. Tento bod priamo nadväzuje na SWOT analýzu s cieľom odstrániť, alebo zmierniť identifikované disparity pomocou využitia potenciálu reprezentovaného určenými faktormi rozvoja.
- 6) Vymedzenie opatrení a aktivít. Vychádza zo strategickej vízie obce, výsledkov analýz a stratégie PHSR. V rámci aktivít ide o činnosti, ktoré budú v rámci vymedzených opatrení podporené. Opatrenia predstavujú súhrn aktivít pomáhajúcich realizovať priority.
- 7) Definovanie merateľných ukazovateľov a **opis rozvojovej stratégie**.
- 8) Zostavenie finančného plánu. Východiskom boli disponibilné finančné zdroje obce a vymedzené opatrenia a aktivity.
- 9) **Definícia priorít a opatrení**.
- 10) Kompletizácia PHSR.
- 11) Schvaľovanie a publikovanie PHSR.

V rámci samotnej prípravy PHSR prebiehalo zhromažďovanie aktuálnych informácií a dokumentov, spracovanie, porovnávanie a hodnotenie informácií, organizačné zabezpečenie a spracovanie získaných podkladov obce.

Dôvodom pre vypracovanie programu rozvoja bola potreba komplexného strategického rozvojového dokumentu, ktorý by pokrýval aj aspekty sociálneho, ekonomického, kultúrneho a inštitucionálneho rozvoja, ktoré v územnom pláne nie sú riešené Preto sa pre obdobie nasledujúcich 7 rokov, t.j. s platnosťou do roku 2013 vypracúva nový komplexný plánovací dokument spĺňajúci aktuálne kritériá strategického plánu pre úroveň miestnej samosprávy, ktorým je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

2. Ekonomické a sociálne východiská

Finančná stabilita ekonomiky je výsledkom vzájomného pôsobenia situácie v reálnej ekonomike, vo finančnom sektore, na finančných trhoch a v platobnom systéme. Úloha domácej reálnej ekonomiky je pritom kľúčová. Určuje ju stabilita v jednotlivých sektoroch reálnej ekonomiky Slovenska – vo verejnom sektore, v sektore nefinančných spoločností, v sektore domácností a v sektore zahraničného obchodu. Základná otázka vo vzťahu k finančnej stabilite je, či tieto sektory boli v rovnováhe a či výsledky ich hospodárenia vytvárali predpoklady na tvorbu potrebných rezerv a krytie ich finančných rizík, alebo naopak, či v ich finančnom hospodárení vznikali napätia, problémy s plnením záväzkov a riziká porúch. Tieto otázky vznikajú nielen vo vzťahu k súčasnej situácii, ale aj z hľadiska budúceho pravdepodobného vývoja vo vzťahu k udržateľnosti súčasného nastavenia parametrov ich hospodárenia. Ak sa z týchto hľadísk pozrieme na vývoj ekonomiky SR, môžeme

konštatovať, že bol veľmi priaznivý z hľadiska vytvárania predpokladov na celkovú ekonomickú a finančnú stabilitu. V ekonomike začala pôsobiť daňová reforma, ktorá znížila daňové zaťaženie podnikov a zlepšila vnímanie podnikateľského prostredia na Slovensku zahraničnými investormi. Ďalšie reformy, dôchodková reforma a reforma zdravotníctva, by mali prispieť k dlhodobej udržateľnosti verejných financií. Pokračovala konsolidácia verejných financií. Prijaté reformy a opatrenia prispeli k zvýšeniu záujmu zahraničných investorov o investovanie na Slovensku. Rast ekonomiky sa zrýchlil, ale napriek tomu neboli v ekonomike prítomné známky prehrievania. Deficit na bežnom účte síce vzrástol, ale bol z veľkej časti financovaný priamymi zahraničnými investíciami. Tie vytvárali predpoklad na ďalší rast exportnej schopnosti a upevnenie vonkajšej ekonomickej stability.

2.1. Socio-ekonomická analýza

Stav sociálno-ekonomickej úrovne regiónov Slovenska v značnej miere determinuje model uplatňovanej regionálnej politiky. Ekonomickou regionalizáciou možno vymedziť územné celky, ktoré majú zhodné ekonomické parametre a vytvárajú relatívne homogénny funkčný celok v ktorom pôsobia podnikateľské aktivity približne za rovnakých podmienok. Takýmito územnými celkami môžu byť trhové zóny koncentrácie ekonomických aktivít, alebo lokálne pracovné trhy, ktoré sa formujú na základe koncentrácie pracovných príležitostí vo sfére výroby, vo výrobných i verejných službách. Na území Slovenska v dôsledku predchádzajúceho vývoja lokálne pracovné trhy tvoria spádové územia miest, ktoré v strediskovej sústave osídlenia plnili funkciu stredísk obvodného významu.

Sociálna oblasť je významne previazaná s ekonomickou oblasťou, parametre ktorej určujú v značnej miere i situáciu, stav v sociálnej oblasti regiónu. Sociálna situácia zachytáva predovšetkým stav v oblastiach sociálnej či hmotnej odkázanosti a nezamestnanosti.

2.1.1. Rozvojový potenciál a ľudské zdroje

Obec Mošovce sa s počtom obyvateľov 1380 radí medzi stredne veľké obce. Obec tak musí zápasíť s určitými obmedzeniami (najmä rozpočtovými) avšak veľkosť obce poskytuje stále dostatok priestoru pre plánovaný a usmerňovaný rozvoj. Obec musí v súlade s vývojom celého regiónu posilňovať svoje silné stránky a naopak upustiť od aktivít, ktoré sú ekonomicky výhodné len vo veľkých sídlach.

Poloha je ďalším kľúčovým faktorom rozvoja obce a to z pohľadu všetkých regionálnych úrovní, ktoré sú determinantmi okolitého prostredia obce. Obec takéto okolité podmienky nedokáže ovplyvniť a musí ich chápať ako dané. Rozvoj v rámci Slovenska, kraja či okresu nie je zo strany obce plne ovplyvniteľný. Poloha obce má mimoriadny vplyv na ekonomiku ako aj na lokalizáciu podnikov sídlacích v obci alebo jej bezprostrednej blízkosti.

Obec Mošovce sa nachádza v blízkosti dôležitého dopravného ťahu I-65, Martin – Banská Bystrica. Tým sa obec vlastne stáva súčasťou rozvojovej osi. Rozvojové osi sú súčasťou tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry.

Obec Mošovce sa nachádza v blízkosti mestského sídla Martin. Obec je vzdialená 22 km od mesta Martin. Vytvára sa tak okrajové pásmo, v ktorom sú sledovateľné väzby na jadrá ťažiská osídlenia predovšetkým v intenzite dochádzky za prácou a ich vzťah je sprostredkovaný cez menšie mestá tvoriace polycentrický systém ťažiska osídlenia. Územné vymedzenie týchto pásiem však nie je stabilné a statické. Ide o isté v čase premenlivé a pulzujúce územia. Závisí to na rozvoji aktivít v jednotlivých pásmach a na rozvoji "sily" vlastného jadra (jadier) ťažiska osídlenia. Relatívna blízkosť miest utvára podmienky pre rast a rozvoj okolitých obcí a uspokojovanie potrieb a sociálnych istôt obyvateľov. Poloha obce

zabezpečuje jej obyvateľom kvalitnú školskú, sociálnu a technickú infraštruktúru. Dobrá infraštruktúra zabezpečuje aj podmienky pre migráciu obyvateľov do obce, ktorí sú spravidla zamestnaní v mestských sídlach avšak uprednostňujú kvalitu vidieckeho prostredia a ním poskytovaných možností vyžitia. Výhodná poloha a blízkosť centier má vplyv aj na mieru nezamestnanosti v obci, nakoľko jej obyvatelia dočasne migrujú za prácou práve do týchto okolitých miest. Dočasnú migráciu je možné sčasti identifikovať aj v dôsledku dopytu po školských, lekárskejších a kultúrnych službách.

Obec Mošovce má výhodnú geografickú polohu s existujúcim napojením na multimodálne koridory a disponuje dobrou polohou voči hlavným dopravným koridorom regionálneho významu.

Z hľadiska administratívneho členenia patrí obec Mošovce do Žilinského kraja a okresu Turčianske Teplice (okresy v súčasnosti neplnia administratívnu funkciu, sú však štatistickou jednotkou úrovne NUTS IV). V rámci okresu zaujíma okrajovú polohu. Na základe počtu obyvateľov (1380 v r. 2001) možno obec zaradiť do kategórie stredne veľkých vidieckych obcí. V okolitej sídelnej štruktúre dominujú menšie až stredne veľké vidiecke obce, sídla mestského charakteru sú situované relatívne blízko.

Migrácia je do značnej miery ovplyvňovaná predovšetkým možnosťou získania bývania a zamestnania. Z toho dôvodu môže byť migrácia ovplyvňovaná realizáciou programov ekonomického rozvoja a súčasne vytváraním vhodných podmienok pre bývanie v obci.

Početnosť obyvateľstva v priestore je dôležitým faktorom rozvoja, lebo vytvára silnejšie trhové pole pre firmy ako aj ponuku práce. Rozmiestňovanie obyvateľstva a rozmiestňovanie ekonomických aktivít, sú navzájom prepojené a podmieňujúce sa procesy. Firmy priťahujú pracovné sily a ich odvetvová štruktúra ovplyvňuje kvalitu t.j. vzdelanosťnú úroveň a vekovú štruktúru.

Obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo			Podiel žien z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)	Prítomné obyvateľstvo		Ekonomicky aktívne osoby			Podiel ekonomicky aktívnych z trvale bývajúceho obyvateľstva (v %)
	spolu	muži	ženy		spolu	na 1000 trvale bývajúcich	spolu	muži	ženy	
Mošovce	1 380	681	699	50,7	1 314	952	671	371	300	48,6

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

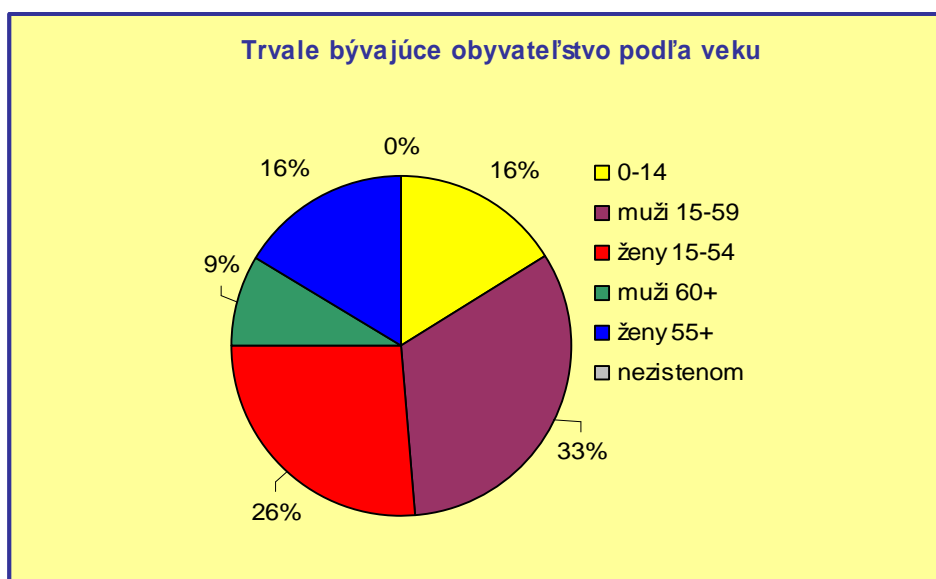
V súčasnosti sa prejavuje trend starnutia obyvateľstva a pokles populácie, aj keď demografická štruktúra obyvateľstva v obci je zatiaľ priaznivá. Trend vývoja počtu obyvateľstva je z krátkodobého ako aj z dlhodobého hľadiska stabilný.

Z analýzy vyplýva, že v súčasnosti je možné uvažovať s výraznejším rastom počtu obyvateľov len pri pokračovaní a ďalšom posilnení migrácie smerom do obce. V prípade naplnenia potenciálu prisťahovania nových obyvateľov, hlavne mladých rodín, by v budúcnosti mohlo dôjsť k postupnému zlepšeniu demografického profilu obce a zabezpečeniu stabilnejšej základne pre dlhodobý rast počtu obyvateľov prirodzenou cestou.

tab.: Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa veku

Obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo							Podiel z trvale bývajúceho obyvateľstva		
	spolu	vo veku						vo veku (v %)		
		0-14	muži 15-59	ženy 15-54	muži 60+	ženy 55+	nezistenom	predproduktívnom	produktívnom	poproduktívnom
Mošovce	1 380	221	447	364	121	224	3	16,0	58,8	25,0

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Zmeny vo vekovom zložení obyvateľstva sa odrážajú aj v ekonomickom zaťažení (ktorý vyjadruje akou mierou je v populácii zaťažená produktívna zložka obyvateľstva neproduktívnou zložkou). Tento vývoj má v posledných rokoch prevažne klesajúcu tendenciu. Ovplyvňovaný je klesajúcim zastúpením detí a zvyšujúcim sa zastúpením produktívnej a poproduktívnej zložky obyvateľstva.

Z hľadiska národnostného zloženia môžeme konštatovať, že skladba obyvateľstva je homogénna. Slováci podľa údajov z roku 2001 tvoria 99% obyvateľov (abs. 1361 obyv.) a ostatné národnosti sú zastúpené veľmi minoritne.

tab.: Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Obec	Trvale bývajúce obyvateľstvo spolu	v tom národnosť						
		slovenská	maďarská	rómska	česká	ukrajinská	iná	nezistená
Mošovce	1380	1361	2	0	10	1	1	5

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Z hľadiska náboženského vyznania sú v obci zastúpené dve majoritné vyznania. Z celkového počtu obyvateľov sa 54% všetkých obyvateľov sa hlási k evanjelickej cirkvi augs. vyznania, 30% sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi. Ostatné cirkvi sú zastúpené veľmi minoritne, pričom 13% obyvateľov sa nehlási k žiadnemu vierovyznaniu.

tab.: Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania a podľa okresov a obcí

Podiel trvale bývajúceho obyvateľstva podľa náboženského vyznania / cirkvi									
Trvale obývajúce obyvateľstvo	v tom náboženské vyznanie / cirkev								
	Rímsko-katolícka cirkev	Evanjelická cirkev augs. vyznania	Grécko-katolícka cirkev	Pravoslávna cirkev	Náboženská a spol. Jehovovi svedkovia	Apoštolská cirkev	Kresťanské zbory	nezistené vyznanie/cirkvi	bez vyznania
1380	419	756	11	1	1	1	1	11	179

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

2.1.2. Ekonomická charakteristika

Okres Turčianske Teplice má charakter prevažne poľnohospodárskej a drevospracujúcej oblasti bez nosných veľkých priemyselných podnikov s rozvojom malého a stredného podnikania hlavne v oblasti služieb a cestovného ruchu. Z hľadiska priestorového rozmiestnenia priemyselnej výroby možno konštatovať, že jej prevažná väčšina je sústredená do okresného mesta Turčianske Teplice. Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo z celkovej výmery okresu /39 272,2 ha/ zaberá poľnohospodárska pôda 15 366,4 ha čo predstavuje 39%. Lesná pôda zaberá 21 903 ha, čo predstavuje 58,6 % z celkovej výmery okresu. Pôdne aj klimatické podmienky v okrese Turčianske Teplice sú podhorského charakteru, tzn. že najväčší podiel poľnohospodárskej pôdy je zemiakárskeho, krmovinárskeho a lúčnopasienkového charakteru. Zameranie

poľnohospodárskej výroby je orientované hlavne na produkciu zemiakov, obilnín a krmovín. V oblasti živočíšnej výroby prevláda chov hovädzieho dobytku a ošípaných.

Lesná výroba je zameraná na ťažbu a produkciu dreva a drevnej hmoty, na čo nadväzuje výroba drevospracujúcich podnikov a podnikateľských subjektov v okrese.

Poľnohospodárstvo v daných klimatických podmienkach patrí do kategórie, podpriemerných výrobných oblastí, z pohľadu poľnohospodárskej výroby okres je typickou zemiakárskou oblasťou, ďalej sa tu pestujú krmoviny a lúky sa využívajú ako pasienky. Veľká časť územia okresu je zalesnená, lesnatosť dosahuje cca 57%.

Najväčšie podniky v Žilinskom kraji		
	Spoločnosť	Tržby v roku 2005 (tis. Sk)
1.	Stredoslovenská energetika, a.s., Žilina	18 594 319
2.	Mondi Business Paper SCP, a.s., Ružomberok1	11 524 757
3.	INA Kysuce, a.s., Kysucké Nové Mesto	5 922 898
4.	Ferona Slovakia, a.s., Žilina	3 791 038
5.	Tento, a.s., Žilina	3 399 333
6.	Váhostav – SK, a.s., Žilina	3 134 895
7.	OFZ, a.s., Istebné	3 074 460
8.	Trim Leader, a.s., Košťany nad Turcom	2 697 405
9.	Ecco Slovakia, a.s., Martin	2 244 329
10.	Panasonic Electronic Devices Slovakia, s.r.o., Trstená2	2 188 101
11.	Euro Media SK, a.s., Žilina3	1 967 195
12.	Neografia, a.s., Martin	1 910 026
13.	Skybau, s.r.o., Žilina	1 779 992
14.	LG.Philips Displays Slovakia, s.r.o., Námestovo	1 768 997
15.	Proxar Slovakia Int. Spedition, a.s., Ružomberok	1 497 025
16.	COOP Jednota Liptovský Mikuláš, s.d., Lipt. Mikuláš	1 470 571
17.	Zdroj Verex, a.s., Liptovský Mikuláš	1 353 363
18.	Severoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Žilina	1 342 328
19.	COOP Jednota Čadca, s.d., Čadca	1 294 437
20.	COOP Jednota Žilina, s.d., Žilina	1 229 962
21.	Kinex, a.s., Bytča	1 207 700
22.	Hyza, a.s., Žilina	1 146 084
23.	Mondi Packaging Ružomberok, a.s., Ružomberok	1 063 809
24.	Kofola, a.s., Rajecká Lesná	1 056 762
25.	Liptovská mliekareň, a.s., Liptovský Mikuláš	1 035 784

Z uvedeného vyplýva, že najväčší zamestnávateľia z pohľadu vývoja obce a lokálneho regiónu sú sústredení v Martine, kde sa prejavuje aj najväčšia investičná aktivita. Z hľadiska rozvoja ekonomických aktivít je najvýznamnejším pólom rozvoja pre obec Mošovce mesto Martin.

Strategickými zamestnávateľmi v regióne sú:

Strategickí zamestnávateľia v blízkom regióne	Sídlo organizácie	Druh výroby
Volkswagen	Martin	Strojárstvo
ŽOS	Vrútky	Strojárstvo
Trim Lider	Košťany	Autopoťahy
Ecco	Martin	Obuvníctvo
Coop Jednota	Turčianske Teplice	obchod

V rámci obce patria medzi najväčších zamestnávateľov nasledovné podnikateľské subjekty:

Hlavní zamestnávateľia v obci	Sídlo organizácie	Počet zamestnancov	Druh výroby
Poľnohospodárske družstvo	Mošovce	38	Prvovýroba
Drotov	Mošovce	6	Kovovýroba
Farmavet	Mošovce	3	Prvovýroba
Ponišť Anton	Mošovce	9	Stavebná činnosť
Vem Trading	Mošovce	8	Drevárska výroba
Fatran	Mošovce	8	Potravinárstvo, obchodná činnosť
ŠRZ Drienok	Mošovce	9	Rekreačné služby
Rodokov	Mošovce	4	Kovovýroba
Verejná sféra	Mošovce	34	Školstvo

Najvýznamnejším odvetvím z hľadiska zamestnanosti v obci je jednoznačne poľnohospodárska prvovýroba a verejná sféra.

Cestovný ruch

Obec je atraktívnym cieľom pre cestovný ruch. V blízkosti obce sa nachádzajú: Veľké lyžiarske stredisko - Martinské hole, Jasenská a Valčianska dolina - ktoré sú aj umelo zasnežované, malé lyžiarske stredisko – Čremošné, liečebné kúpele Turčianske Teplice, termálne kúpalisko Turčianske Teplice. Priamo v Mošovciach sa nachádza termálne kúpalisko. Mošovce sú centrom cestovného ruchu na Hornom Turci, hlavne v období jún – september (využívanie kúpaliska).

Uvedené atrakcie predstavujú cestovný ruch, v rámci ktorého je potrebné zameriavať sa na turistiku, zlepšenie úrovne kúpaliska, areálu ŠRZ a penziónu Drienok a súvisiacich služieb, ako aj na ubytovacie a reštauračné kapacity a služby, ktoré by využili návštevníci. Taktiež je potrebné zameriavať sa na zvýšenie kvality a rozsahu ponúkaných služieb, ktoré by zvýšili priemerné tržby na 1 návštevníka a zvýšili vyprodukovanú pridanú hodnotu v rámci tržieb.

Perspektívnym zámerom obce je podporovať cestovný ruch aj podporou budovania ubytovania v súkromí. Poskytovanie uvedeného ubytovania je podporovaná aktivita v rámci Plánu rozvoja vidieka SR 2007-2013, kde sú oprávnenými žiadateľmi fyzické osoby, ktoré zrekonštruujú svoje domy tak, aby mohli byť využívané okrem samotného bývania aj na ubytovanie v súkromí. Na uvedené aktivity je poskytovaný oprávnenému žiadateľovi nenávratný finančný príspevok do výšky 50% oprávnených nákladov z fondov EÚ. Prioritou obce by malo byť promptné a nápomocné vybavovanie potrieb obyvateľov (stavebné povolenie, konania a pod.).

ŠRZ Drienok a kúpalisko

Súčasťou kúpaliska sú štyri bazény. Prírodná teplota vody je 19,7°C a približuje sa kritériu termálnych vôd. Minerálna voda Mošoviec patrí k vodám sadrovcového typu a je slabo mineralizovaná. V bazéne pre plavcov je teplota vody pôvodná, hĺbka vody je 2,5 m. Voda v strednom bazéne je vyhrievaná solárom a pri priaznivom počasí dosahuje teplotu 26 - 27°C. Hĺbka vody v tomto bazéne je 1,6 m. Bazén so šmýkačkou má pôvodnú teplotu vody a hĺbku 1,4 m. Detský bazén je naplňovaný denne teplou vodou zo soláru. Jeho hĺbka je 0,5 m.

Ubytovanie v športovo - rekreačnom zariadení je umožnené v Penzióne Drienok, v drevených zruboch, k dispozícii je autocamping a stanový tábor s príslušenstvom.

ŠRZ Drienok bude v budúcnosti hlavným pilierom ekonomického rozvoja obce Mošovce. Pre plné využitie jeho potenciálu, zlepšenie kvality a úrovne poskytovaných služieb je v súčasnosti plánovaná rozsiahla a komplexná rekonštrukcia ŠRZ Drienok. Rekonštrukcia je potrebná na zvýšenie atraktivity a v regióne, vytvorenia a skvalitnenia ponúkaných služieb za účelom zvýšenia tržieb a pridanej hodnoty na návštevníka a zvýšenia priemerného času stráveného návštevníkom v ŠRZ Drienok a v obci. Potenciálnym cieľom je vytvorenie časti ŠRZ s celoročnou prevádzkou. Plánovaná rekonštrukcia zahŕňa rekonštrukciu bazénov, rekonštrukciu ubytovacích kapacít a vytvorenie infraštruktúry a priestorov na nové služby (potencionálne relaxačné centrum s celoročnou prevádzkou – sauny, masáže, vírivky). ŠRZ Drienok bude spravovaný obecným podnikom cestovného ruchu so 100% majetkovou účasťou obce Mošovce.

2.1.3. Občianska vybavenosť

Infraštruktúra je podmieňujúcim faktorom ekonomického a sociálneho rozvoja obce. Je tvorená technickou a sociálnou infraštruktúrou. Technická infraštruktúra je faktorom podmieňujúcim alokáciu firiem a ich prosperitu. Rovnako dôležitý význam má z pohľadu obyvateľov, nakoľko determinuje kvalitu ich života.

Kanalizácia

V súčasnosti obec nedisponuje komplexne vybudovanou kanalizáciou. Pri menších, ale aj stredne veľkých obciach je táto skutočnosť veľmi častá. V súčasnosti je obec odkanalizovaná približne na 10%. V miestach, kde absentuje kanalizácia sú odpadové vody dočasne uskladňované v žumpách. Pri budovaní kanalizácie je mimoriadne vysoká investičná náročnosť, ktorá by mohla zaťažiť obecný rozpočet. Z tohto dôvodu je dôležité analyzovať potreby a priority rozvoja obce a pri budovaní kanalizácie využiť dostupné dotačné zdroje financovania a realizovať projekt v rámci partnerstva z dôvodov finančných a tak isto pre splnenie podmienky 2000 ekvivalentov pre projekty v oblasti odpadových vôd. Kanalizácia absentuje v celej obci s výnimkou ulice A.L. Zory. Prevádzkovateľom kanalizácie je TVS Martin.

Vodovod

Zásobovanosť obyvateľstva na Slovensku pitnou vodou z verejných vodovodov v porovnaní s okolitými európskymi krajinami je nedostačujúca. Úroveň rozvoja verejných vodovodov je regionálne nerovnomerná, a jedným z rozhodujúcich faktorov je aj nedostatok zdrojov podzemných vôd v pasívnych oblastiach (napr. juh stredného Slovenska a väčšina východného Slovenska).

Obec Mošovce má kompletne pokrytie verejným vodovodom. Verejný vodovod v obci bude jedným z faktorov rozvoja v budúcnosti nakoľko pitná voda sa stáva strategickou surovinou. Prevádzkovateľom vodovodu je Turčianska vodárenská spoločnosť.

Plynofikácia obce

V minulosti bola v obci zrealizovaná kompletná plynofikácia. Plynofikácia mala pozitívny vplyv na stav životného prostredia v obci, nakoľko sa znížil podiel popolu zo spaľovania uhlia z komunálneho odpadu. Zemný plyn (ZP) je zo všetkých fosílnych palív pre životné prostredie najpriateľšší, pretože neprodukuje kyslíčniky síry, pevné častice a emituje aj omnoho menej NO_x a CO₂. Samotná plynofikácia však má vplyv na zmenu zloženia komunálneho odpadu (mierny nárast papiera, plastov a pod.). Lokalita Mazan zatiaľ nie je plynofikovaná, čo vyplýva z jej miernej odľahlosti od hlavnej časti obce. Prevádzkovateľom plynovodu je SPP a.s. Bratislava.

Sociálna infraštruktúra

Sociálna infraštruktúra je určená na uspokojovanie potrieb obyvateľstva. Jej rozmiestňovanie je spojené so štruktúrou osídlenia ako aj veľkosťou obce. Zameranie a koncentrácia zariadení sociálnej infraštruktúry je priamo spojená s potrebou racionalizovať dostupnosť k nej, stanoviť ich optimálnu kapacitu vo vzťahu k dopytu. Zmenou spoločensko-ekonomického systému došlo k prerozdeleniu za rozvoj a financovanie sociálnej infraštruktúry medzi štátnu správu, miestnu a regionálnu samosprávu a súkromný sektor. Obec Mošovce v súčasnosti nedisponuje domovom dôchodcov ani zariadením opatrovateľskej služby. Obec v súčasnosti zabezpečuje opatrovateľskú službu obyvateľom, ktorí sa rozhodnú využívať tieto služby a sú pre ne oprávnení.

Zdravotná infraštruktúra

Zdravotné strediská majú výrazný vplyv na kvalitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti v obci a kvalitu života v obci celkovo. V súčasnosti v obci funguje zdravotné stredisko, v ktorom ordinujú 3 lekári. V obci sú teda k dispozícii nasledovné ambulancie: všeobecná ambulancia pre dospelých, detská ambulancia a zubná ambulancia. Existencia zdravotného strediska má dopad predovšetkým na mladé rodiny a dôchodcov, pre ktorých by dochádzka za zdravotnou starostlivosťou do Turčianskych Teplíc znamenala často neúnosné finančné výdavky a problémy so zabezpečením dopravy. Zároveň je funkčné zdravotné stredisko motivujúcim faktorom pre prílev nových obyvateľov. Z pohľadu dôchodcov a mladých rodín je nezanedbateľnou skutočnosťou fakt, že v prípade potreby ich môže ošetrojúci lekár navštíviť doma. Ambulancie špecialistov a a nimi poskytovaná zdravotná starostlivosť sú pre občanov zabezpečené v poliklinike v Turčianskych Tepliciach. Tak isto je v obci lekáreň, čo má rovnaký pozitívny vplyv na celkovú kvalitu zdravotnej starostlivosti v obci.

Kultúrna infraštruktúra

Strediskom kultúrnej infraštruktúry v obci je spoločenská sála požiarnej zbrojnice, ktorej kapacita je 200 sedadiel. Má šatne a kuchynku a vlastné funkčné osvetlenie aj ozvučenie. Využitie sály umožňuje organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí prezentujúcich miestnych tradícií a zvykov miestnych obyvateľov ako aj rôzne školské podujatia, divadelné predstavenia. Hlavný nedostatok je absencia javiska. Sála nie je klimatizovaná. V rámci obce je verejný prístup na internet je občanom umožnený v ZŠ. Spoločenská sála je využívaná aj

nasledovnými subjektmi, občianskymi združeniami a spolkami: Obecný úrad, Požiarny zbor, športové kluby v obci, ZŠ Jána Kollára, ZUŠ a MŠ Mošovce.

Ďalšími stánkami kultúry v obci sú Múzeum J. Kollára, ktoré je tak isto využívané na fakultatívne výlety žiakov ZŠ, ako aj budova múzea Mošovských remesiel, kde sú prezentované tradičné remeslá a ich minulosť v obci Mošovce.

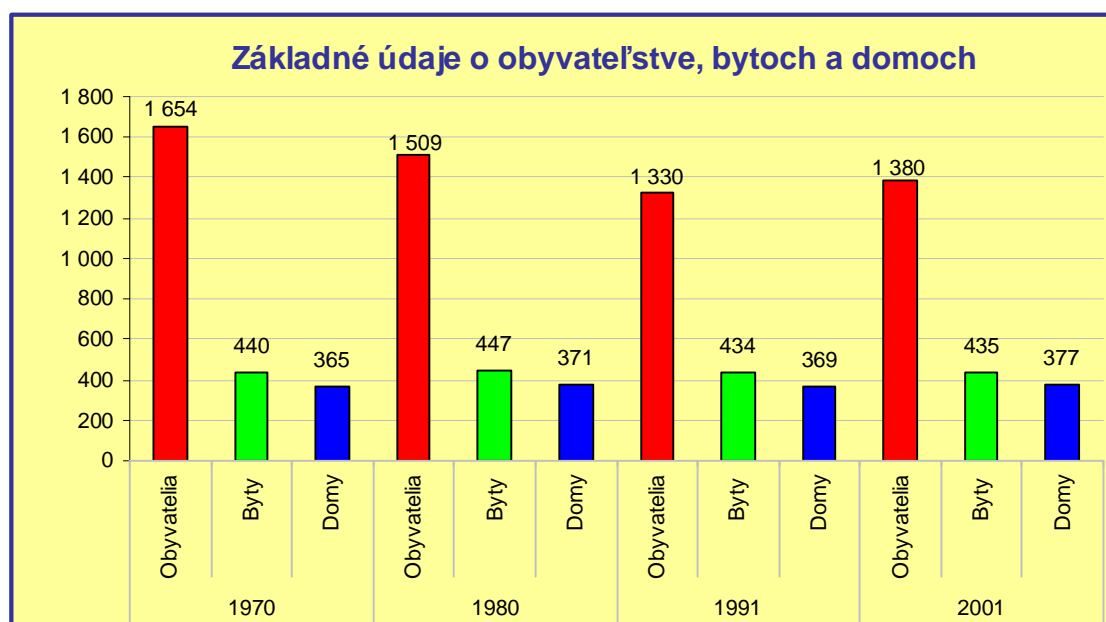
Potenciálnym cieľom cestovného ruchu v obci je aj kaplnka, ktorá však potrebuje celkovú rekonštrukciu, aby mohla spĺňať svoj účel. Rekonštrukcia bude spočívať v samotnej rekonštrukcii budovy ako aj nákupe a inštalácii technického zariadenia.

Bývanie

Bytový fond sa sústreďuje prevažne v tradičných rodinných domoch, ale významnou mierou sú zastúpené aj bytové domy.

Tab.: Základné údaje o obyvateľstve, bytoch a domoch												
Obec	1970			1980			1991			2001		
	Obyvatelia	Byty	Domy	Obyvatelia	Byty	Domy	Obyvatelia	Byty	Domy	Obyvatelia	Byty	Domy
Mošovce	1 654	440	365	1 509	447	371	1 330	434	369	1 380	435	377

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Bytový fond v obci Mošovce sa vyznačuje priemerným plošným štandardom, najmä z hľadiska kritérií veľkosti obytnej plochy, počtu obytných miestností a počtu osôb na 1 obytnú miestnosť. Kvalita bývania v obci nezaostáva za okresným priemerom.

Priemerný počet					Podiel trvale obývaných bytov vybavených (v %)						Podiel trvale obývaných bytov s 3+ obytnými miestnosťami (v %)
trvale bývajúcich osôb na 1 trvale obývaný byt	m ² obytnej plochy na 1 trvale obývaný byt	obytných miestností na 1 trvale obývaný byt	trvale bývajúcich osôb na 1 obytnú miestnosť	m ² obytnej plochy na osobu	ústredným kúrením	kúpeľňou alebo sprchovacím kútom	automatickou práčkou	rekreačnou chatou, domčekom, chalupou	osobným automobilom	počítačom	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
3,17	70,00	3,69	0,86	22,1	63,9	91,5	62,1	1,8	43,0	8,0	81,6

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

2.1.4. Vzdelávanie a kultúra

Školstvo

Sústava škôl v obci je tvorená materskou školou, základnou školou a základnou umeleckou školou. Tým sú dané dobré predpoklady pre ich vzájomné prepojenie do hierarchického systému. V tomto zmysle je potrebné integrovať komunikáciu medzi zainteresovanými subjektmi tak, aby školský vzdelávací systém v obci fungoval efektívne.

Základná škola pripravuje žiakov pre ďalšie štúdium. Činnosť základnej školy má nesporný vplyv na vyvážený rozvoj v obci. Zároveň dôležitým predpokladom pre rozvoj regiónu je stabilizácia ekonomicky produktívnych ľudí a vytvorenie podmienok pre život a prácu v regióne. Kvalitný výchovno-vzdelávací proces zabraňuje odlivu ekonomicky aktívnych obyvateľov z regiónu do centralizovaných aglomerácií miest. Zameraním školy je umožniť rozvíjať mimoškolské aktivity detí a spoluprácu s partnermi.

V obci je plno organizovaná základná škola – Základná škola Jána Kollára, s vyučovacím jazykom slovenským. V roku 2006/2007 má škola 154 žiakov, z ktorých je 5 integrovaných detí, pričom predpoklad na školský rok 2007/2008 je 150 detí a z toho 4 integrované deti.

Škola využíva špeciálne vyučovacie metódy. Pre nižší stupeň sú to integrované vyučovacie metódy a práca s nadanými deťmi. Pre vyšší stupeň je implementovaná výučba pomocou komunikačných technológií.

V obci sa nachádza aj materská škola, ktorá je samostatná bez právnej subjektivity. Škôlku v súčasnosti navštevuje 33 detí, predpoklad na budúci rok je 30 detí.

V obci je tak isto plne organizovaná Základná umelecká škola s vyučovacím jazykom slovenským. V rámci ZUŠ boli zriadené nasledovné odbory: Tanečný, výtvarný, hudobný, literárno-dramatický. Školu v súčasnosti navštevuje 681 detí, predpoklad na školský rok 2007/2008 je rovnako 681 detí. Zriaďovateľom uvedených výchovno-vzdelávacích zariadení je obec Mošovce.

Kultúrne podujatia

V oblasti kultúry a spoločenského života sa konajú viaceré akcie (pravidelné každoročné podujatia, resp. podujatia, ktoré sa uskutočnili v roku 2006):

Tab.: Kultúrne podujatia		
Názov kultúrneho podujatia	Rok konania	Počet návštevníkov
Mošovský Jarmok	Každoročne	10 -15 000*
Výročie vzniku obce	Na okružle výročia	3 - 5000
Výročie narodenia J. Kollára	Na okružle výročia	1 – 2 000
Volejbalový turnaj	Každoročne	1500*
Pohár starostu obce	Každoročne	500*
Stavanie mája	Každoročne	500*
Deň matiek	Každoročne	200
Mikuláš	Každoročne	300

*(pri každoročne organizovaných podujatiach údaj za 1 rok)

Spoločenská sála Požiarnej zbrojnice ako kultúrny dom v súčasnosti zabezpečuje kultúrno-spoločenské požiadavky širokej vrstvy obyvateľov obce. Fungujúca kultúrna infraštruktúra je dôležitá pre sociálno-ekonomický rozvoj regiónu, pretože poskytovaním adekvátnych priestorov na konferenčné, prednáškové, kultúrno-spoločenské a iné účely sa dosiahne vyvážený regionálny rozvoj prostredníctvom zvýšenia konkurencieschopnosti obce.

2.1.5. Životné prostredie

Územie okresu Turčianske Teplice je vybudované celou škálou stratigrafických jednotiek. Centrum je tvorené kvartérom, neogénom i paleogénom Turčianskej kotliny, ktorá je z východnej strany ohraničená mezoikom Veľkej Fatry, západnú hranicu tvoria litologické komplexy Žiaru. Južná časť je budovaná neovulkanitmi Kremnických vrchov. Reliéf kotliny je hladko modelovaný, prevažne rovinný až stredne zvlnený.

Geologická stavba územia, rozličná priepustnosť hornín, klimatické podmienky a geomorfologické pomery podnietili vznik nasledujúcich typov vôd:

- podzemné vody mezoických sedimentov – výdatné pramene vápencovo-dolomitického komplexu pohorí Žiar a Veľká Fatra
- vody terciálnej výplne Turčianskej kotliny – vody viazané v štrkovitých horizontoch vrchného štrkovito-ílovitého súvrstvia
- podzemné vody novovulkanitov
- podzemné vody kvartérnych sedimentov

Ďalej je dôležité spomenúť výskyt minerálnych resp. termálnych vôd, viazaných predovšetkým na tektonické poruchy (najvýznamnejšie sú pramene minerálnej vody Budiš). Z povrchových tokov je najvýznamnejšia rieka Turiec, osovite pretekajúca a vlievajúca do rieky Váh pri meste Vrútky. Dĺžka hlavného toku je cca 22,6 km.

Okres sa nachádza na hornom toku rieky Turiec, ktorá má v tejto časti dobrú kvalitu a aj z vodohospodárskeho hľadiska je pod sprísnenou ochranou. Na území okresu sa nachádzajú minerálne vody typu Na-HCO₃ pri Diviakoch a prameň obdobnej vody existuje v Dubovom. Zmiešaný až základný typ vody Ca – HCO₃ vyviera v Budiši a je využívaný spol. Slovenské pramene a žriedla a.s. Budiš. Kalcium – bikarbonátno – sulfátová voda pramení v Turčianskych Tepliciach a je využívaná v Slovenských liečebných kúpeľoch a.s. Turčianske Teplice. V obci Mošovce vyviera teplá voda a je miestne využívaná na prevádzku kúpaliska.

Územie okresu Turčianske Teplice je z hľadiska vodohospodárskej bilancie dlhodobo pozitívnu oblasťou. Turčiansky región patrí medzi najvýznamnejšie regióny územného systému ekologickej stability Slovenska, ktorého prevažná časť sa nachádza v pohoriach Žiar, Veľká Fatra, Kremnické vrchy, medzi ktorými sa rozprestiera Turčianska kotlina. Okres je známy nasledovnými veľkoplošnými a maloplošnými chránenými územiami: Národný park: Národný park Veľká Fatra, ktorý na území okresu zaberá plochu 4 920 ha
Národná prírodná rezervácia: Rakšianske rašelinisko, Veľká Skalná, Vyšehrad, Turiec

Prírodná rezervácia: Svrčinník

Chránený areál: Žarnovica, Diviacke kruhy, Mošovské aleje

Prírodná pamiatka: Jazierko pri Jazernici

Chránené stromy: Ginko v Abramovej, Lipa pri kostole v Sklenom, Lipa pri kostole v Rudne, Lipa pri kostole v Slovenskom Pravne, Lipa pri kostole v Turčianskom Michale.

Z hľadiska hodnotenia podľa klimatických podmienok územie okresu patrí do kategórie mierne teplých oblastí. Turčianska kotlina je otvorená smerom na sever, čo nemá priaznivý vplyv na klímu a podnebie je tu chladnejšie ako v okolitých kotlinách. Kvalita ovzdušia je ovplyvňovaná geografickými a geomorfologickými danosťami kotliny. Keďže ide o pomerne úzku vysočinnú kotlinu výrazne ohraničenú horstvami, zvažujúcu sa z juhu na sever, kotlina je menej vetrateľná a v prechodných obdobiach sa v nižších nadmorských výškach vyskytujú časté inverzné stavy ovzdušia. V celoročnej relácii je priemerná jarná teplota ovzdušia 7°C, letná 16,4°C, jesenná 8,6°C a zimná -2,7°C. Priemerné ročné úhrny zrážok sa pohybujú od 700 až 800 mm (centrálne kotliny) do 1200 až 1300 mm (pohoria), ročná oblačnosť je 60 – 65 dní.

V obci sa nachádza uzatvorená skládka odpadu, ktorá bola rekultivovaná. Preto sa v súčasnosti komunálny odpad likviduje skládkovaním na skládke TKO Horná Štubňa. Odvoz odpadu zabezpečujú T.S. Turčianske Teplice. V obci je zavedený separovaný zber odpadu PET fľaš, skla, papiera a starého železa a nebezpečného odpadu. Obec má vlastné kompostovisko.

2.1.6. Zhrnutie základných charakteristík obce

Nasledovné tabuľky predstavujú stručné zhrnutie všeobecných údajov o obci, ako aj infraštruktúrnom vybavení obce a legislatívnom členení.

Základná charakteristika (31.12.2004)	
Kód obce	512460
Názov okresu	Turčianske Teplice
Názov kraja	Žilinský
Štatút obce	obec
PSČ	038 21
Telefónne smerové číslo	43
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1252
Nadmorská výška stredu obce - mesta v m	483
Celková výmera územia obce [m ²]	57 969 995
Hustota obyvateľstva na km ²	23

Zdroj: Mestská a obecná štatistika ŠÚSR 2004

Spádovosť obce (31.12.2004)	
Sídlo matričného úradu	Mošovce
Sídlo pracoviska daňového úradu	Turčianske Teplice
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Turčianske Teplice
Sídlo Okresného súdu	Martin
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Turčianske Teplice
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Martin
Sídlo Územnej vojenskej správy	Žilina
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Martin
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Martin

Zdroj: Mestská a obecná štatistika ŠÚSR 2004

Technická vybavenosť (31.12.2004)	
Pošta	áno
Kábová televízia	nie
Verejný vodovod	áno
Verejná kanalizácia	áno
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	áno
Rozvodná sieť plynu	áno
Najbližšia zastávka vlakov - názov	Malý Čepčín
Najbližšia zastávka vlakov - vzdialenosť v km	3

Zdroj: Mestská a obecná štatistika ŠÚSR 2004

2.2. Analýza realizovaných opatrení

Konkurencieschopný a všestranne rozvinutý región je schopný efektívne využívať všetky zdroje pri zachovaní prírodných, kultúrnych a historických hodnôt, pamiatok regiónu a životného prostredia. Mobilizácia vnútorných zdrojov regiónu a získanie mimo regionálnych zdrojov nevyhnutných pre financovanie rozvojových zámerov.

Nižšie uvedená tabuľka obsahuje v minulosti realizované projekty s uvedením názvu projektu, roku realizácie, stručný popis, ako aj výška nákladov a dotácie s konkrétnym uvedením poskytovateľa.

Tab.: Realizované projekty					
Názov realizovaného projektu	Rok	Popis projektu	Výška nákladov (v mil. Sk)	Dotácia (v mil. Sk)	Poskytovateľ dotácie
ČOV ul. A.L. Zory	2001		3,2		
ČOV kúpalisko	2001		0,8		
Chodník ul. na Drienok	2005		0,6		
Chodník Kollárova ul.	2006		1,1		
ŠRZ Drienok-Aqua, brána	2006		0,45		
Prístavba lekárne	2005		0,25		
Malý inf. systém	2006		0,25		
Ul. A. L. Zory – ukončenie	2006		3,8		
Plynofikácia MŠ	2006		0,8		

Všetky realizované investície v obci riešili akútne a chronické problémy obce, ktoré znižovali jej konkurencieschopnosť, atraktivitu z hľadiska cestovného ruchu a znižovali kvalitu života obyvateľov.

Infraštruktúrna investícia predstavuje základný prostriedok stimulu ekonomického rozvoja na základe ktorého je možné odštartovať proces revitalizácie a obnovy v obci. Samotné investície prispievajú k znižovaniu nezamestnanosti a integrácii marginalizovaných skupín obyvateľstva. Stavebné práce poskytujú spravidla pracovnú príležitosť miestnym firmám. Pre ekonomický rozvoj obce je dôležitá kvalitná a moderná infraštruktúra, ktorá je jedným z pilierov ekonomického a spoločenského rozvoja, prílevu investorov a výstavby nových výrobných a podnikateľských kapacít v obci.

Obec každoročne realizuje niekoľko investičných akcií menšieho rozsahu, ako sú opravy a odstránenie havarijných stavov na obecnom majetku.

2.3. SWOT analýza

Silné stránky

- Medzi kľúčové faktory rozvoja obce patrí jej výborná geografická poloha a veľkosť, ktorá výraznou mierou determinuje a určuje budúci rozvoj a úroveň konkurencieschopnosti obci v budúcnosti. Dobrá štruktúra sídelnej siete pre obsluhu územia má význam predovšetkým z hľadiska lokalizácie firiem a z hľadiska kvality života obyvateľov v obci.
- Blízkosť významných mestských sídel prepojených s obcou technickou infraštruktúrou prináša zo sebou predovšetkým ekonomické a sociálne výhody. Ako sú napr. dostatok pracovných príležitostí, kvalitná štruktúra ekonomických činností a predpoklad pre a rast a rozvoj potrieb a sociálnych istôt obyvateľstva a znižovanie nezamestnanosti.
- Obec Mošovce sa nachádza v regióne so značným potenciálom pre rozvoj cestovného ruchu v okolí. V budúcnosti sa očakáva rozvoj CR a v rámci neho zvyšovanie produktivity práce a pridanej hodnoty.
- výborne prírodné podmienky pre cestovný ruch, blízkosť rekreačných zariadení (kúpele a lyžiarske strediská)
- ľudský potenciál obce
- dobré teritoriálne pokrytie energetickou sieťou s primeranou prenosovou kapacitou a s mierne zvyšujúcou energetickou bilanciou
- školská aj predškolská infraštruktúra
- dostatočné vypracovanie plánov rozvoja
- efektívne využívanie aktivačných prác

Slabé stránky

- absencia kanalizácie vo väčšine obce
- nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave životného prostredia
- absencia ihrísk pre deti
- absencia železnice a priameho vlakového spojenia
- nedostatočné autobusové spojenie, hlavne cez víkendy
- rozdrobenosť mikro-regionálnych združení obcí v regióne

Príležitosti

- dokonalé zmapovanie existujúceho stavu ekonomického potenciálu a prognóza jeho očakávaného vývoja v budúcnosti je rozhodujúcim faktorom ekonomickej úspešnosti obce.
- využitie ekonomického potenciálu, hlavne cestovného ruchu
- odstraňovanie administratívnych bariér podnikania a zlepšovanie podnikateľského prostredia
- prílev zahraničných investícií do regiónu
- zvyšovanie kompetencií samosprávy
- možnosti partnerskej spolupráce všetkých subjektov štátnej správy, samosprávy a neziskových organizácií zainteresovaných do oblasti sociálnych služieb
- rozvoj informačných technológií
- možnosti čerpania prostriedkov z fondov EÚ
- možnosti využívania alternatívnych zdrojov energie
- rozvoj odvetví využívajúcich obnoviteľné domáce zdroje
- silný potenciál pre ďalší rozvoj cestovného ruchu
- dobré napojenie obce na dôležité dopravné koridory
- atraktívne prostredie s potenciálom pritiažnutia vyšších príjmových skupín obyvateľov do obce

- posilňovanie trendu prisťahovania nových obyvateľov
- zapájanie obyvateľov a nezamestnaných pri úpravách a zveľaďovaní obce
- pomoc mladým rodinám pri získavaní bývania v obci
- vytvorenie a využívanie ubytovania v súkromí v obci

Ohrozenia

- nízka miera vymožitelnosti práva v oblasti životného prostredia
- nedostatok financií
- presun kompetencií na samosprávy bez adekvátneho presunu finančných zdrojov
- zvyšovanie administratívnej záťaže vo verejnej správe
- legislatívne reštrikčné opatrenia od nadradených orgánov
- odliv kvalifikovanej a vzdelanej pracovnej sily
- možnosť narušenia environmentálnej rovnováhy vplyvom nevybudovanej kanalizácie
- pokles a strata občianskych iniciatív v oblasti kultúry
- nízky dôraz na vlastnícke vzťahy - to, čo nikomu nepatrí, alebo to patrí všetkým, je devastované a nesprávne využívané
- stagnácia vzdelanostnej úrovne obyvateľstva
- devastácia životného prostredia
- finančný dopad na rozpočet obce v dôsledku prísnejších predpisov na ochranu životného prostredia

2.4. Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

Hlavné príčiny regionálnych disparít sú v predovšetkým v realizácii postupných krokov ekonomickej reformy (devalvácia meny, liberalizácia cien, konverzia a následný rozpad trhov, odbytové ťažkosti) pôsobia s rôznou intenzitou na ekonomiku regiónov SR. Dopad pôsobenia postupných krokov ekonomickej reformy mal vplyv na štruktúru ekonomiky regiónov. Postup ekonomickej reformy sprevádzalo zhoršovanie ekonomickej situácie v okresoch a mikroregiónoch s monoštruktúrnym zameraním výrobnéj základne. Išlo predovšetkým o okresy, alebo ich časti, kde rozhodujúca výrobná aktivita sa dostala do depresie a dochádzalo k prudkému znižovaniu zamestnanosti. Ekonomický úpadok výrobných aktivít pretrváva v priebehu celého transformačného procesu.

Disparity a faktory rozvoja ovplyvňujúce úroveň udržateľnej celkovej konvergencie SR k EÚ 15 v programovacom období 2007 až 2013:

Kľúčové disparity:

1. nedostatočne využitý existujúci rastový potenciál regiónov,
2. nedostatočná úroveň rastového potenciálu regiónov,
3. sektorové a regionálne rozdiely v konkurencieschopnosti dané nedostatočným využitím existujúceho rastového potenciálu, ako aj jeho nedostatočnou úrovňou
4. útlm poľnohospodárskej prvovýroby

Hlavné faktory rozvoja:

1. zlepšenie dostupnosti regiónov a dovybavenie územia infraštruktúrou, využitie potenciálu cestovného ruchu
2. rozvoj ľudského potenciálu a efektívne využitie pracovných síl,
3. využitie, reštrukturalizácia, rozvoj produkčného potenciálu a zvyšovanie inovačnej kapacity regiónov
4. Zachovanie a ochrana životného prostredia v obci

Koherentné poradie faktorov rozvoja

Medzi kľúčové faktory rozvoja obce patrí jej výborná geografická poloha, ktorá výraznou mierou determinuje a určuje budúci rozvoj a úroveň konkurencieschopnosti obci v budúcnosti. Dobrá štruktúra sídelnej siete pre obsluhu územia má význam predovšetkým z hľadiska lokalizácie firiem a z hľadiska kvality života obyvateľov v obci.

Blízkosť významných mestských sídel prepojených s obcou dopravnou a technickou infraštruktúrou prináša zo sebou predovšetkým ekonomické a sociálne výhody. Ako sú napr. dostatok pracovných príležitostí, kvalitná štruktúra ekonomických činností a predpoklad pre a rast a rozvoj potrieb a sociálnych istôt obyvateľstva a znižovanie nezamestnanosti.

Významným faktorom rozvoja je aj obnova evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim podľa zákona NR SR č. 180/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov sa realizuje podľa každoročne vládou Slovenskej republiky schvaľovaných harmonogramov. V konaní sa zisťujú dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahov k nim poskytnuté nájomcami pozemkov alebo inými oprávnenými osobami, z katastrálneho operátu, z listín predložených účastníkmi konania, z výpovedí svedkov a z iných dôkazov získaných najmä pri prešetrovaní v obci a na ich základe sa zostavuje a schvaľuje register obnovenej evidencie pozemkov, ktorý je známy pod skratkou ROEP.

Ekonomický potenciál daného regiónu predstavuje spolupôsobenie existujúcich ľudských zdrojov, kapitálu a prírodných daností za účelom výroby produkcie a poskytovania služieb. Ekonomický potenciál je rozhodujúcim faktorom rozvojových možností obce a determinantom životnej úrovne jej obyvateľstva. Je východiskom všetkých rozvojových zámerov, ktoré sa obce dotýkajú. Dokonalé zmapovanie existujúceho stavu ekonomického potenciálu a prognóza jeho očakávaného vývoja v budúcnosti je rozhodujúcim faktorom ekonomickej úspešnosti obce.

Využitie ekonomického potenciálu obce závisí od viacerých faktorov. Okrem dopytu sú to predovšetkým ekonomicko-technické parametre výrobných zariadení alokovaných v regióne, konkurencieschopnosť ich potenciálnej produkcie, kvalita a dostupnosť pracovnej sily a pod. Úroveň tohto potenciálu a stupeň jeho využitia sa priamo odzrkadľuje v ekonomickej výkonnosti obce.

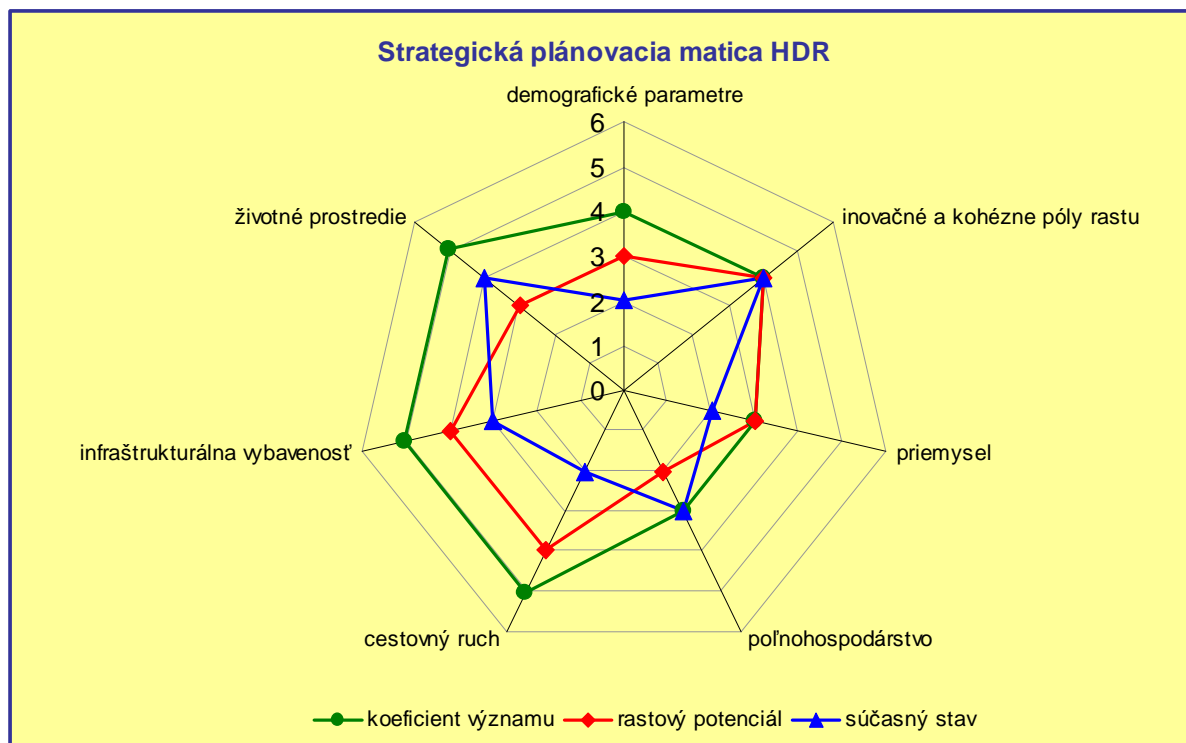
Koherentné poradie disparít

Nedostatočné využitie existujúceho rastového potenciálu v obci môže mať v budúcnosti za následok hospodárske zaostávanie obce v porovnaní s okolitými obcami a následne celkový úpadok, pokles počtu obyvateľov a znižovanie kvality života v dôsledku zastarávania infraštruktúry.

Disparitou obce je nedobudovanie kanalizácie, čo spôsobí zaostávanie v regióne a zvýši záťaž životného prostredia aj priamo v obci. Občianska vybavenosť, do ktorej spadá aj kanalizácia v obci je bezprostredne podmieňujúcim faktorom rozvoja obce ako aj alokácie firiem v obci alebo jej okolí.

Z pohľadu kvality života obyvateľov je potrebné v budúcnosti riešiť problematiku absencie domova dôchodcov v obci, ktorý je z pohľadu vývoja demografických ukazovateľov potrebný a v budúcnosti je možné očakávať zvýšený dopyt po službách tohto charakteru.

Na základe definícií jednotlivých kľúčových faktorov a disparít rozvoja bola vypracovaná strategická plánovacia matica Hlavných determinantov rozvoja pre určenie najperspektívnejších vektorov rozvoja.

Uvedené parametre na osiach predstavujú oblasti ktoré sú vitálne pre rozvoj obce. Súčasný stav poukazuje na blízkosť obce k centráram rozvoja, kvalitné životné prostredie, potenciál rozvoja cestovného ruchu. Priemysel v obci, je založený prevažne na mikro-podnikoch a jednom väčšom zamestnávateľovi. Infraštruktúrálna vybavenosť v obci vykazuje priemerné hodnoty, ktoré však posilnené čiastočne blízkosťou k inovačným a kohéznym póloom rastu. Napriek tomu je zreteľný ich rastový potenciál. Podstatným faktorom rozvoja obce je životné prostredie regiónu. V súčasnej dobe je životné prostredie regiónu obce v dobrom stave, preto je potrebné ho udržať a chrániť, pretože je základom potrebným rozvoj ostatných parametrov.

3. Rozvojová stratégia

Rozvojová stratégia má nasledovné východiská:

- **rozvojové stratégie na vyššej úrovni** v štruktúre regionálneho rozvoja (Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky na roky 2007 - 2013, Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja).
- **Disperzná teória rozvoja.** NSRR 2007-2013 je budovaný na základe teórie pólov rozvoja, avšak pri koncipovaní PHSR a plánovaných aktivít bola zohľadnená aj Disperzná teória rozvoja, ktorá sa zameriava na celkový plošný rozvoj regiónu a územia.
- **výsledky socio-ekonomickej analýzy**, SWOT analýza a analýzy kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja obce
- **výsledky dotazníka** – pomocou neho majú byť do PHSR obce premietnuté potreby, názory a myšlienky o jej budúcom smerovaní z pohľadu obyvateľov
- **určenie nevyhnutných potrieb**, ktoré vyplývajú s platnej legislatívy (napr. nové normy v oblasti ochrany Životného prostredia)

3.1. Ciele a priority

Globálnym cieľom Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Mošovce je podporiť vyvážený rozvoj v obci prostredníctvom postupného zvyšovania jej konkurencieschopnosti. Strategickým cieľom obce je vytvorenie vhodného sociálne – trhového a trvalo-udržateľného prostredia, ktoré bude podporovať vlastné úsilie a výkony obyvateľov pri tvorbe pracovných príležitostí, bude založené na akceptácii vlastníckych práv jednotlivcov a povedie jednotlivcov k dobrovoľnej zodpovednosti o sociálne slabších a o životné prostredie. Jednotlivé prioritné oblasti s popisom cieľov sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Priority a ciele		
č.	Priorita	Cieľ
1	Podpora trvalo udržateľného rozvoja	Zabezpečiť stabilný rast ekonomickej aktivity v obci a jej okolí, ktorý je základom hospodársko-sociálneho postavenia jej občanov: - cestovný ruch - poľnohospodárstvo - ostatné služby - priemysel
2	Ochrana životného prostredia	Zachovať úctu k životnému prostrediu nielen na úrovni platných noriem v oblasti ochrany životného prostredia, ale hlavne zvyšovať povedomie obyvateľov aby sami aktívne prispievali k ochrane svojho okolia.
3	Investície do občianskej infraštruktúry	Prispieť k skvalitneniu a dobudovaniu občianskej infraštruktúry v oblastiach ako sú technická, sociálna, zdravotná a kultúrna infraštruktúra. Súčasťou tejto priority je aj riešenie a zlepšovanie situácie v oblasti bývania.
4	Rozvoj občianskej spoločnosti	Cieľom je aktivizácia obyvateľstva formou kultúrnych a športových podujatí ako aj kontinuálne zvyšovanie participácie obyvateľov na daniach v obci.
5	Podpora rozvoja služieb pre obyvateľov	Cieľom je skvalitnenie služieb poskytovaných na území obce ako aj zabezpečenie takých, ktoré v súčasnosti absentujú.

3.2. Opatrenia a aktivity

Opatrenia boli navrhnuté a budú realizované s cieľom komplexného zabezpečenia cieľov stanovených v časti 3.1. Ciele a priority a boli rozdelené podľa prioritných oblastí.

Sumár opatrení:

Opatrenie: Zabezpečenie stabilného rastu ekonomickej aktivity v obci a jej okolí

Cieľ opatrenia: Cieľom je zabezpečiť stabilný rast ekonomickej aktivity v obci a jej okolí, ktorý je základom hospodársko-sociálneho postavenia jej občanov: priemysel, cestovný ruch, služby, poľnohospodárstvo, ostatné.

Stručná charakteristika opatrenia: Pre zabezpečenie ekonomického rozvoja obce je nutné realizovať opatrenie, ktoré tento rozvoj podporí (pomocou aktivít), avšak realizácia opatrenia bude koncipovaná a komplexne zabezpečená so zreteľom na trvalú udržateľnosť.

Predpokladané výsledky: Sú uvedené v rámci každej aktivity a sumárne v časti 3.4. Programová štruktúra, merateľné ukazovatele.

Opatrenie: Zabezpečenie ochrany životného prostredia

Cieľ opatrenia: Cieľom je zachovať úctu k životnému prostrediu nielen na úrovni platných noriem v oblasti ochrany životného prostredia, ale hlavne zvyšovať povedomie obyvateľov aby sami aktívne prispievali k ochrane svojho okolia.

Stručná charakteristika opatrenia: Zabezpečenie rozvoja, ktorý neničí, ale zachováva životné prostredie so zreteľom na špecifické požiadavky a potreby obce a regiónu a vytvára synergický a komplementárny súlad s ostatnými opatreniami.

Predpokladané výsledky: Sú uvedené v rámci každej aktivity a sumárne v časti 3.4. Programová štruktúra, merateľné ukazovatele.

Opatrenie: Komplexné budovanie, dobudovanie a modernizácia infraštruktúry obce

Cieľ opatrenia: Cieľom je prispieť k skvalitneniu a dobudovaniu občianskej infraštruktúry v oblastiach ako sú technická, sociálna, zdravotná a kultúrna infraštruktúra. Súčasťou tejto priority je aj riešenie a zlepšovanie situácie v oblasti bývania.

Stručná charakteristika opatrenia: Zabezpečenie potrebnej technickej infraštruktúry pre kontinuálne zvyšovanie a udržanie kvality života obyvateľstva a naplnenie jeho potrieb ako aj potrieb firiem sídliačich na území obce a využívajúcich uvedenú infraštruktúru.

Predpokladané výsledky: Sú uvedené v rámci každej aktivity a sumárne v časti 3.4. Programová štruktúra, merateľné ukazovatele.

Opatrenie: Zvyšovanie participácie občanov na živote obce a jej ďalšom smerovaní

Cieľ opatrenia: Cieľom je aktivizácia obyvateľstva formou kultúrnych a športových podujatí ako aj kontinuálne zvyšovanie participácie obyvateľov na dani v obci.

Stručná charakteristika opatrenia: Investície pre zabezpečenie a skvalitnenie demokratického systému riadenia obce smerom zdola nahor, za účasti všetkých občanov a zabezpečenie a posilnenie multikulturálnej spoločnosti založenej na odlišných základoch, kultúre a histórii, odbúravanie rasových a etnických predsudkov a posilnenia rodovej rovnoprávnosti a občianskej spolupatričnosti.

Predpokladané výsledky: Sú uvedené v rámci každej aktivity a sumárne v časti 3.4. Programová štruktúra, merateľné ukazovatele.

Opatrenie: Skvalitňovanie a zabezpečenie služieb obyvateľstvu

Cieľ opatrenia: Cieľom je skvalitnenie služieb poskytovaných na území obce ako aj zabezpečenie takých, ktoré v súčasnosti absentujú.

Stručná charakteristika opatrenia: Investície pre skvalitnenie poskytovaných služieb obyvateľstvu so zameraním na znevýhodnené skupiny obyvateľstva, marginalizované skupiny a sociálne odkázaných občanov.

Predpokladané výsledky: Sú uvedené v rámci každej aktivity a sumárne v časti 3.4. Programová štruktúra, merateľné ukazovatele.

Sumár finančného zabezpečenia opatrení:

Opatrenie	Počet aktivít	Suma na opatrenie v tis. Sk
Zabezpečenie stabilného rastu ekonomickej aktivity v obci a jej okolí	10	203 935
Zabezpečenie ochrany životného prostredia	3	53 172
Komplexné budovanie, dobudovanie a modernizácia infraštruktúry obce	17	108 534
Zvyšovanie participácie občanov na živote obce a jej ďalšom smerovaní	2	2 060
Skvalitňovanie a zabezpečenie služieb obyvateľstvu	2	2 015

Vysvetlivky k údajom uvedeným v aktivitách:

Financovanie:

- *Náklady v tis. Sk:* Náklady na samotnú technickú realizáciu
- *Možnosti financovania:* možnosti získania financovania s uvedením potencionálneho zdroja
- *náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj. dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie:* finančné náklady ktoré nie sú kalkulované v nákladoch na samotnú technickú dokumentáciu ale sú pre realizáciu projektu nevyhnutné. Jedná sa o náklady zo strany obce, pri investíciách pri ktorých je investor iný ako obec sa nekalkulujú.
- *Potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk:* súčet nákladov na samotnú technickú realizáciu projektu a nákladov na prípravu projektu. V prípade financovania projektov z využitím nenávratného finančného príspevku (alebo financovanie projektov súkromných investorov) je tu uvedená len suma ktorú projekt vyžaduje prefinancovať zo strany obce.

Dopady:

Dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): sa udáva v hodnote za 1 kalendárny rok

1. Opatrenie: Zabezpečenie stabilného rastu ekonomickej aktivity v obci a jej okolí

Aktivita: ROEP
Popis: ROEP - vysporiadanie vlastníckych vzťahov
prioritná oblasť: Podpora trvalo udržateľného rozvoja
Plánovaný rok realizácie: 2009 (podľa finančných možností v období: 2007-2010)
zodpovedný za realizáciu: obec
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 1
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 500
možnosti financovania:
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 0
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 500
Dopady:
dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný
dopad na kvalitu života: pozitívny
Aktivita: územný plán obce
Popis: vypracovanie UP obce
prioritná oblasť: Podpora trvalo udržateľného rozvoja
Plánovaný rok realizácie: 2010 (podľa finančných možností v období: 2007-2013)
zodpovedný za realizáciu: obec
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 1
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 4000
možnosti financovania: Regionálny OP, Opatrenie 42 Regenerácia sídiel
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 90
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 290
Dopady:
dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný
dopad na kvalitu života: pozitívny
Aktivita: Modernizácia ŠRZ Drienok
Popis: rekonštrukcia ubytovacích kapacít, kúpaliska a športového zariadenia
prioritná oblasť: Podpora trvalo udržateľného rozvoja
Plánovaný rok realizácie: 2011 (podľa finančných možností v období: 2007-2012)
zodpovedný za realizáciu: obec
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 2
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 20000
možnosti financovania: Regionálny OP, Opatrenie 51 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 850
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 10850
Dopady:
dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk
dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: múzeum Mošovských remesiel - Mauzóleum

Popis: vybudovanie pamiatkového múzea

prioritná oblasť: Podpora trvalo udržateľného rozvoja

Plánovaný rok realizácie: 2007 (podľa finančných možností v období: 2007)

zodpovedný za realizáciu: obec

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 2

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 1000

možnosti financovania: Regionálny OP, Opatrenie 32 Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov v území

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 50

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 100

Dopady:

dopad na zamestnanosť: pozitívny - jedno až 10 nových prac.miest

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk

dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: Stacionárny penzión

Popis: vybudovanie stacionárneho penziónu

prioritná oblasť: Podpora trvalo udržateľného rozvoja

Plánovaný rok realizácie: 2008 (podľa finančných možností v období: 2007-2009)

zodpovedný za realizáciu: obec

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 2

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 2500

možnosti financovania:

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 25

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 2525

Dopady:

dopad na zamestnanosť: nulový vplyv

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný

dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: komunikačná sieť

Popis: regionálna komunikačná sieť Horného Turca

prioritná oblasť: Podpora trvalo udržateľného rozvoja

Plánovaný rok realizácie: 2007 (podľa finančných možností v období: 2007-2010)

zodpovedný za realizáciu: obec

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 1

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 100

možnosti financovania:

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 0

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 100

Dopady:

dopad na zamestnanosť: nulový vplyv

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný

dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: ranč Mošovce

Popis: výstavba ranča

prioritná oblasť: Podpora trvalo udržateľného rozvoja

Plánovaný rok realizácie: 2013 (podľa finančných možností v období: 2007-2013)

zodpovedný za realizáciu: súkr. Investor

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 80000

možnosti financovania:

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 0

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 0

Dopady:

dopad na zamestnanosť: pozitívny - jedno až 10 nových prac.miest

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk

dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: Kaštieľ

Popis: Dostavba areálu

prioritná oblasť: Podpora trvalo udržateľného rozvoja

Plánovaný rok realizácie: 2012 (podľa finančných možností v období: 2007-2013)

zodpovedný za realizáciu: súkr. Investor

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 60000

možnosti financovania:

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 0

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 0

Dopady:

dopad na zamestnanosť: pozitívny - jedno až 10 nových prac.miest

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk

dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: Golfové ihrisko

Popis: výstavba golfového ihriska

prioritná oblasť: Podpora trvalo udržateľného rozvoja

Plánovaný rok realizácie: 2011 (podľa finančných možností v období: 2007-2013)

zodpovedný za realizáciu: súkr. Investor

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 30000

možnosti financovania:

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 0

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 0

Dopady:

dopad na zamestnanosť: pozitívny - jedno až 10 nových prac.miest

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk

dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: Kollárov dom
Popis: Výstavba rodného domu Jána Kollára
prioritná oblasť: Podpora trvalo udržateľného rozvoja
Plánovaný rok realizácie: 2008 (podľa finančných možností v období: 2007-2008)
zodpovedný za realizáciu: obec
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 2
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 3000
možnosti financovania: MKSR
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 120
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 2160
Dopady:
dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk
dopad na kvalitu života: pozitívny

2. Opatrenie: Zabezpečenie ochrany životného prostredia

Aktivita: zberný dvor
Popis: zberný dvor biologicky rozložiteľného odpadu
prioritná oblasť: Ochrana životného prostredia
Plánovaný rok realizácie: 2007 (podľa finančných možností v období: 2007)
zodpovedný za realizáciu: obec
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 1
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 200
možnosti financovania:
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, verejné obstarávanie): 0
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 200
Dopady:
dopad na zamestnanosť: pozitívny - jedno až 10 nových prac.miest
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný
dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: oprava regulácie potokov
Popis: oprava regulácie potokov
prioritná oblasť: Ochrana životného prostredia
Plánovaný rok realizácie: 2008 (podľa finančných možností v období: 2007-2013)
zodpovedný za realizáciu: Povodie Váhu
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 1000
možnosti financovania:
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, verejné obstarávanie): 0
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 0
Dopady:
dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný
dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: kanalizácia

Popis: vybudovanie kanalizácie v obci v spolupráci s partnerskými obcami pre dosiahnutie 2000 ekvivalentov

prioritná oblasť: Ochrana životného prostredia

Plánovaný rok realizácie: 2011 (podľa finančných možností v období: 2011-2013)

zodpovedný za realizáciu: obec

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 2

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 49800

možnosti financovania: OP životné prostredie, Opatrenie 12 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 1992

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 4482

Dopady:

dopad na zamestnanosť: pozitívny – jedno až 10 nových prac.miest

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny – úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk

dopad na kvalitu života: veľmi pozitívny

3. Opatrenie: Komplexné budovanie, dobudovanie a modernizácia infraštruktúry obce

Aktivita: Rekonštrukcia areálu MŠ
Popis: oprava areálu a oplotenia MŠ
prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry Plánovaný rok realizácie: 2008 (podľa finančných možností v období: 2007-2009) zodpovedný za realizáciu: obec dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 2
Financovanie: Náklady v tis. Sk: 500 možnosti financovania: Regionálny OP, Opatrenie 11 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy) náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 15 potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 40
Dopady: dopad na zamestnanosť: nulový vplyv dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk dopad na kvalitu života: pozitívny
Aktivita: príprava pozemkov pre IBV
Popis: príprava pozemkov pre IBV
prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry Plánovaný rok realizácie: 2010 (podľa finančných možností v období: 2007-2013) zodpovedný za realizáciu: obec dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 1
Financovanie: Náklady v tis. Sk: 2000 možnosti financovania: náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, verejné obstarávanie): 20 potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 2020
Dopady: dopad na zamestnanosť: nulový vplyv dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): veľmi pozitívny – úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 500 tis. Sk dopad na kvalitu života: pozitívny
Aktivita: údržba cintorína a domu smútku
Popis: údržba
prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry Plánovaný rok realizácie: 2011 (podľa finančných možností v období: 2007-2013) zodpovedný za realizáciu: obec dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3
Financovanie: Náklady v tis. Sk: 300 možnosti financovania: náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, verejné obstarávanie): 9 potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 309
Dopady: dopad na zamestnanosť: nulový vplyv dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: modernizácia požiarnej zbrojnice

Popis: modernizácia zbrojnice

prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry

Plánovaný rok realizácie: 2010 (podľa finančných možností v období: 2007-2011)

zodpovedný za realizáciu: obec

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 1500

možnosti financovania:

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, verejné obstarávanie): 15

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 1515

Dopady:

dopad na zamestnanosť: nulový vplyv

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný

dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: Oprava verejného osvetlenia a obecného rozhlasu

Popis: rekonštrukcia a modernizácia

prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry

Plánovaný rok realizácie: 2010 (podľa finančných možností v období: 2007-2013)

zodpovedný za realizáciu: obec

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 1500

možnosti financovania:

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, verejné obstarávanie): 15

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 1515

Dopady:

dopad na zamestnanosť: nulový vplyv

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk

dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: spojovacia cesta

Popis: Spojovacia cesta námestie – starý hrad

prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry

Plánovaný rok realizácie: 2010 (podľa finančných možností v období: 2008-2011)

zodpovedný za realizáciu: obec

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 2

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 2000

možnosti financovania:

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, verejné obstarávanie): 20

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 2020

Dopady:

dopad na zamestnanosť: nulový vplyv

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný

dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: spevnenie cesty
Popis: spevnenie spojovacej cesty 1/65 - ul. F. Kafendu a autobusovej zastávky
prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry
Plánovaný rok realizácie: 2009 (podľa finančných možností v období: 2007-2008)
zodpovedný za realizáciu: obec
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 2
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 1000
možnosti financovania:
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, verejné obstarávanie): 30
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 1030
Dopady:
dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný
dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: Renovácia námestia
Popis: renovácia námestia Rinku v Mošovciach
prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry
Plánovaný rok realizácie: 2010 (podľa finančných možností v období: 2007-2008)
zodpovedný za realizáciu: obec
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 1
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 6000
možnosti financovania: Regionálny OP, Opatrenie 42 Regenerácia sídiel
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 240
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 540
Dopady:
dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk
dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: úprava miestnych komunikácií
Popis: rekonštrukcie komunikácií
prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry
Plánovaný rok realizácie: 2009 (podľa finančných možností v období: 2007-2013)
zodpovedný za realizáciu: obec
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 12000
možnosti financovania: Regionálny OP, Opatrenie 42 Regenerácia sídiel
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 480
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 1080
Dopady:
dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk
dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: rekonštrukcia ZŠ

Popis: výmena okien a plynofikácia

prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry

Plánovaný rok realizácie: 2008 (podľa finančných možností v období: 2008)

zodpovedný za realizáciu: obec

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 1

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 9500

možnosti financovania: Regionálny OP, Opatrenie 11 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy)

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 380

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 855

Dopady:

dopad na zamestnanosť: nulový vplyv

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk

dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: výstavba nájomných bytov

Popis: výstavba 32 nájomných bytov v obci

prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry

Plánovaný rok realizácie: 2013 (podľa finančných možností v období: 2007-2011)

zodpovedný za realizáciu: obec

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 2

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 33000

možnosti financovania: ŠFRB

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, verejné obstarávanie): 1320

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 27720

Dopady:

dopad na zamestnanosť: nulový vplyv

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk

dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: revitalizácia parku

Popis: revitalizácia parku v centre obce

prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry

Plánovaný rok realizácie: 2012 (podľa finančných možností v období: 2007-2013)

zodpovedný za realizáciu: obec

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 2

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 6000

možnosti financovania: Regionálny OP, Opatrenie 42 Regenerácia sídiel

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 240

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 540

Dopady:

dopad na zamestnanosť: nulový vplyv

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný

dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: rekonštrukcia OcÚ

Popis: úprava areálu a budovy OcÚ

prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry

Plánovaný rok realizácie: 2009 (podľa finančných možností v období: 2007-2009)

zodpovedný za realizáciu: obec

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 1000

možnosti financovania:

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, verejné obstarávanie): 30

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 1030

Dopady:

dopad na zamestnanosť: nulový vplyv

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk

dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: prepojenie námestia s parkom

Popis: vybudovanie prepojenia

prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry

Plánovaný rok realizácie: 2008 (podľa finančných možností v období: 2007)

zodpovedný za realizáciu: obec

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 2

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 100

možnosti financovania:

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, verejné obstarávanie): 0

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 100

Dopady:

dopad na zamestnanosť: nulový vplyv

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk

dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: Domov sociálnych služieb

Popis: výstavba domova sociálnych služieb

prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry

Plánovaný rok realizácie: 2009 (podľa finančných možností v období: 2007-2010)

zodpovedný za realizáciu: obec

dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 2

Financovanie:

Náklady v tis. Sk: 8000

možnosti financovania: Regionálny OP, Opatrenie 21 Budovanie nových zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a obstaranie ich vnútorného zariadenia

náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 320

potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 720

Dopady:

dopad na zamestnanosť: pozitívny - jedno až 10 nových prac.miest

dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): negatívny - zvýšenie bežných výdavkov o viac ako 50 tis. Sk

dopad na kvalitu života: veľmi pozitívny

Aktivita: verejné polyfunkčné ihrisko
Popis: výstavba verejného polyfunkčného ihriska
prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry
Plánovaný rok realizácie: 2011 (podľa finančných možností v období: 2010-2013)
zodpovedný za realizáciu: obec
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 500
možnosti financovania:
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, verejné obstarávanie): 0
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 500
Dopady:
dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný
dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: európsky rínek
Popis:
prioritná oblasť: Investície do občianskej infraštruktúry
Plánovaný rok realizácie: 2010 (podľa finančných možností v období: 2008-2013)
zodpovedný za realizáciu: súkr. Investor
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 20000
možnosti financovania:
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, verejné obstarávanie): 0
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 0
Dopady:
dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný
dopad na kvalitu života: pozitívny

4. Opatrenie: Zvyšovanie participácie občanov na živote obce a jej ďalšom smerovaní

Aktivita: modernizácia športového areálu
Popis: Modernizácia športového areálu Jamy ŠK Drienok
prioritná oblasť: Rozvoj občianskej spoločnosti
Plánovaný rok realizácie: 2007 (podľa finančných možností v období: 2007-2011)
zodpovedný za realizáciu: obec
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 3
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 1500
možnosti financovania:
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 60
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 1560
Dopady:
dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk
dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: Športové a detské ihrisko
Popis: športové a detské ihrisko pri ZŠ j. Kollára
prioritná oblasť: Rozvoj občianskej spoločnosti
Plánovaný rok realizácie: 2009 (podľa finančných možností v období: 2008-2009)
zodpovedný za realizáciu: obec
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 2
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 500
možnosti financovania:
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 0
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 500
Dopady:
dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): nevýznamný
dopad na kvalitu života: pozitívny

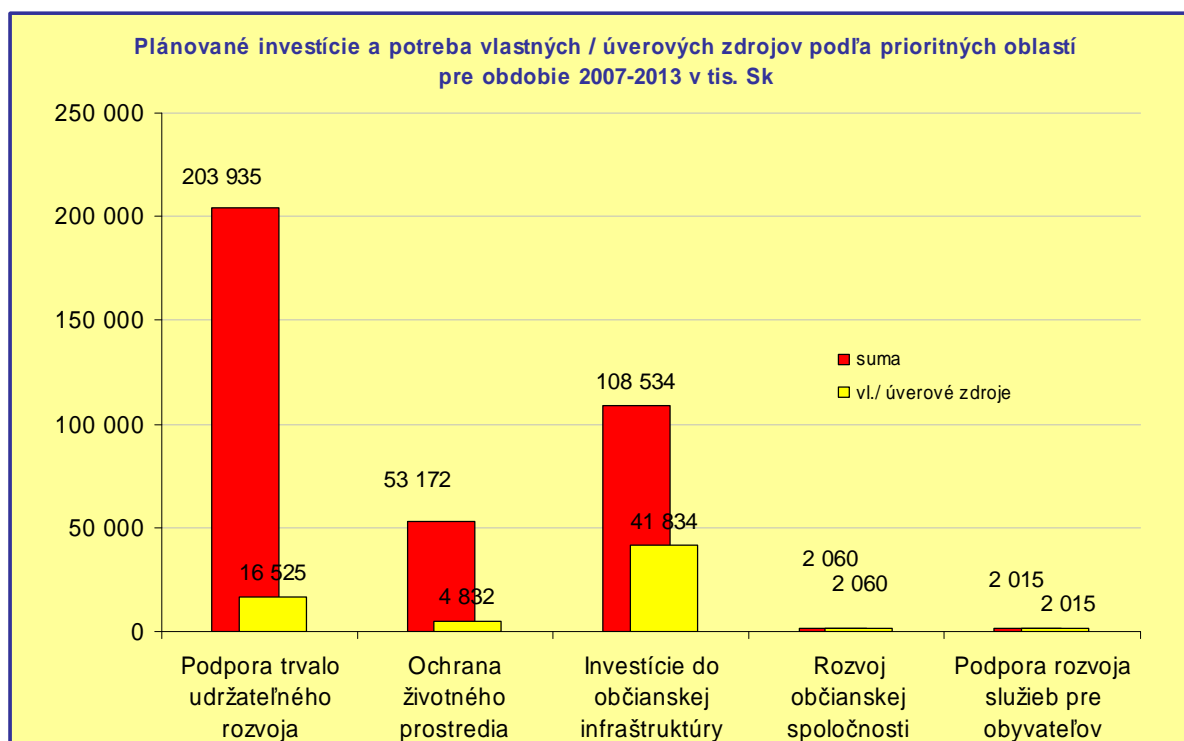
5. Opatrenie: Skvalitňovanie a zabezpečenie služieb obyvateľstvu

Aktivita: obnova techniky obce
Popis: obnova zastaranej techniky a nahradenie novou
prioritná oblasť: Podpora rozvoja služieb pre obyvateľov
Plánovaný rok realizácie: 2012 (podľa finančných možností v období: 2007-2013)
zodpovedný za realizáciu: obec
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 2
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 1500
možnosti financovania:
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 15
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 1515
Dopady:
dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk
dopad na kvalitu života: pozitívny

Aktivita: digitalizácia samosprávy
Popis: počítačový informačný systém obce
prioritná oblasť: Podpora rozvoja služieb pre obyvateľov
Plánovaný rok realizácie: 2009 (podľa finančných možností v období: 2009)
zodpovedný za realizáciu: obec
dôležitosť (1 = vysoká, 2 = stredná, 3 = nižšia): 2
Financovanie:
Náklady v tis. Sk: 500
možnosti financovania:
náklady na prípravu projektu v tis. Sk (proj.dokumentácia, žiadosť o eurofondy, verejné obstarávanie): 0
potreba financovania z vlastných zdrojov v tis. Sk: 500
Dopady:
dopad na zamestnanosť: nulový vplyv
dopad na rozpočet (bežné príjmy/výdavky): pozitívny - úspora bežných výdavkov (nárast príjmov) o viac ako 50 tis. Sk
dopad na kvalitu života: pozitívny

3.3. Opis rozvojovej stratégie

Samotná charakteristika rozvojovej stratégie vyplýva z piatich prioritných oblastí určených v kapitole 3.1.

Výška investícií bola kalkulovaná na základe prioritných oblastí a na základe strategickej plánovacej matice HDR. Určuje potrebu vlastných zdrojov podľa výšky investícií, ktoré boli definované ako determinujúce faktory rozvoja obce. Výška plánovaných investícií / nákladov pre jednotlivé prioritné oblasti závisí od viacerých faktorov:

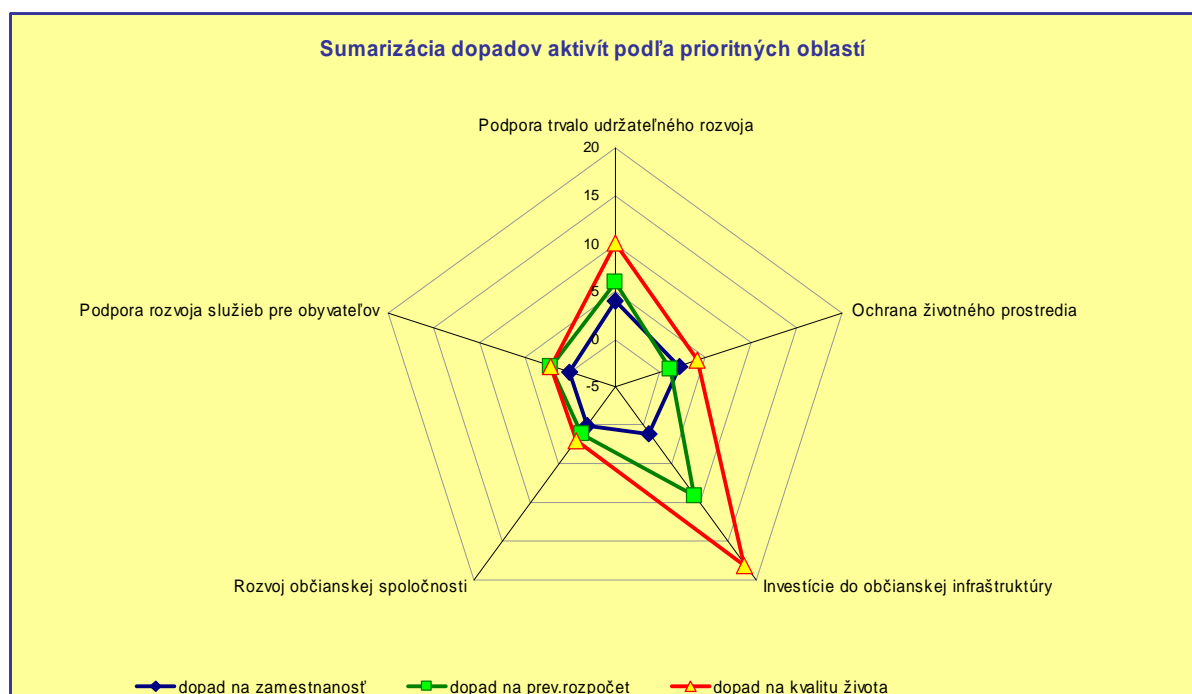
- investičná náročnosť aktivít – aktivity v oblasti občianskej infraštruktúry kladú najvyššie nároky na financovanie
- miery využitia cudzích zdrojov a zapojenia partnerov – do aktivít v oblasti trvalo udržateľného rozvoja sa budú zapájať aj partneri, ktorí prevezmú veľkú časť financovania a tak spoluúčasť obce je nižšia
- nižšia celková suma aktivít v peňažnom vyjadrení neznamená nižšiu prioritu týchto aktivít alebo zanedbávanie tejto oblasti – tieto aktivity sú jednoducho menej finančne náročné avšak získanie iných zdrojov je často ťažšie.

Definovanie rozvojovej stratégie obce nadväzuje na výsledky komplexných analýz a na SWOT analýzu, pričom sa snaží odstrániť alebo prinajmenšom zmierniť identifikované disparity pomocou určených faktorov rozvoja. Rozvoj obce je chápaný ako jej hospodársky rozvoj, predovšetkým ako hospodársky rast. Malo by ísť hlavne o taký rozvoj, ktorý neničí vlastnú surovinovú a ľudskú základňu, zachováva životné prostredie, teda o trvalo-udržateľný.

3.4. Programová štruktúra, merateľné ukazovatele

Medzi merateľné ukazovatele zaraďujeme aj výšku nákladov (náklady celkové, náklady na prípravu projektov a potrebu financovania z vlastných zdrojov) a merateľné sú aj dopady na zamestnanosť, prevádzkový rozpočet a kvalita života v obci.

Merateľné ukazovatele sú podrobne charakterizované v rámci kapitoly 3.2. Opatrenia a aktivity, v tejto časti preto uvádzame ich sumarizáciu:

Z uvedenej sumarizácie vyplýva, že :

- plánované aktivity v prioritnej oblasti Podpora trvalo udržateľného rozvoja budú mať najpozitívnejší vplyv na zamestnanosť
- kvalitu života občanov najviac posilnia aktivity v prioritnej oblasti Investície do občianskej infraštruktúry a Investície do občianskej infraštruktúry
- dopad na prevádzkový rozpočet obce je pozitívny

Rozvojová stratégia obce vychádza predovšetkým zo silných stránok a maximálnom možnom využití príležitostí identifikovaných vo SWOT analýze a strategickej plánovacej matici.

4. Finančný plán

Jednou z kľúčových otázok programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Finančné zdroje potrebné pre naplnenia aktivít uvedených v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja budú plynúť z nasledovných zdrojov:

- **rozpočet obce** je základným zdrojom financovania aktivít. V zmysle východiskových parametrov rozpočtu verejnej správy na rok 2007 sa v roku 2007 predpokladá rast hospodárstva na úrovni 8,9%, rast zamestnanosti o 0,8% a rast reálnych miezd o 4,1%. Priemerná ročná miera inflácie sa očakáva v hodnote 2,7%. Rozhodujúci podiel na príjmoch rozpočtov obcí budú mať v roku 2007 daňové príjmy, dotácie a transfery. V roku 2007 sa plánuje ich výnos v sume 48,9 mld. Sk. Z výnosov týchto daní a transferov musia obce a mestá zabezpečiť financovanie svojich originálnych pôsobností vrátane všetkých pôsobností presunutých a presúvaných z orgánov štátnej správy na obce v rámci pokračujúcej decentralizácie verejnej správy. Výnos dane z príjmov fyzických osôb sa odhaduje v sume 2,8 mld. Sk a výnos z príjmov právnických osôb sa odhaduje na 48,9 mld. Sk. Dotácie na prenesený výkon štátnej správy sa odhadujú v sume 15,39 mld. Sk, čo je v porovnaní s rokom 2006 nárast o 2,2%. Výška voľných prostriedkov je však limitovaná a preto je vhodné prostriedky obecného rozpočtu použiť najmä na nasledovné:
 - **zabezpečiť prípravu projektov** – projektová dokumentácia, príprava žiadostí na čerpanie eurofondov a podobne
 - **spolufinancovať europrojekty** – štandardne je nevyhnutné podieľať sa časťou 5% na europrojektoch. Tento podiel aj vzrastie, ak zoberieme do úvahy aj vedľajšie náklady projektov.
 - **financovanie bežných aktivít** – ide najmä o neinvestičné aktivity v oblasti služieb obyvateľom alebo podpore kultúrneho a športového života
- **ostatné verejné zdroje**, najmä prostriedky ŠFRB sú vhodné na financovanie bytovej výstavby. Príležitosti na získanie nenávratnej finančného príspevku zo štátneho rozpočtu sú v značnej miere obmedzené. Jedinou takouto možnosťou je Štátny fond rozvoja bývania.
- **súkromné zdroje** – je možné použiť najmä na v projektoch, ktoré sú orientované na podporu podnikateľského prostredia a súkromný sektor z neho bude mať tiež osov
- **štrukturálne fondy EÚ** – je možné použiť na financovanie mnohých projektov, avšak treba uvážiť ich zložitú a náročnú prípravu.
- **úverové zdroje** – úvery sú vhodné na riešenie akútnych investičných potrieb prípadne na financovanie aktivít s pozitívnym dopadom na rozpočet obce.

Analýza súčasného hospodárenia – rok 2006, Súvaha obce k 30.9.2006 (Skrátená forma):

	tis. Sk	
neobežný majetok spolu	68 978	70,7%
dlhodobý nehmotný majetok	0	0,0%
dlhodobý hmotný majetok	61 305	62,9%
<i>pozemky</i>	6 970	7,1%
<i>umelecké diela a zbierky</i>		0,0%
<i>stavby</i>	46 756	47,9%
<i>stroje, prístroje a zariadenia</i>		0,0%
<i>dopravné zariadenia</i>	28	0,0%
<i>obstaranie HIM</i>	4 825	4,9%
<i>drobný dlh. hm. majetok</i>	955	1,0%
<i>ostatný HIM</i>	1 771	1,8%
dlhodobý finančný majetok	7 673	7,9%
obežný majetok	28 559	29,3%
<i>zásoby</i>	8	0,0%
<i>pohľadávky</i>	73	0,1%
<i>finančný majetok</i>	4 552	4,7%
rozpočtové účty, z toho:	23 926	24,5%
<i>prostriedky rozpočtového hospodárenia</i>	23 926	24,5%
majetok spolu	97 537	100,0%
vlastne zdroje	97 374	99,8%
<i>majetkove fondy</i>	64 152	65,8%
<i>finančné a peňažne fondy</i>	1 106	1,1%
<i>výsledok hospodárenia</i>	1 482	1,5%
zdroje krytia prostriedkov rozpočt.hosp.	30 634	31,4%
cudzie zdroje	163	0,2%
<i>dlhodobé záväzky</i>	134	0,1%
<i>krátkodobé záväzky</i>	29	0,0%
<i>bankové úvery</i>		0,0%
<i>prechodné účty pasívne</i>		0,0%
pasíva celkom	97 537	100,0%

Majetok obce tvorí predovšetkým dlhodobý hmotný majetok v celkovej súčasnej hodnote 61 305 tis. Sk. Tvoreným je predovšetkým skupinou stavby (46 756 tis. Sk; 47,9% majetku obce), ktorých účtovná amortizácia je 36,1%.

vybrané ukazovatele		
momentálna likvidita	4 523	tis. Sk
likvidita 1. Stupňa	4 523	tis. Sk
likvidita 2.stupňa	4 596	tis. Sk
likvidita 3.stupňa	28 530	tis. Sk
ukazovateľ zadlženosti	0,17%	
miera zadlženosti	0,17%	
úverová zaťaženosť	0,00%	
miera opotrebenie stavieb	36,1%	
miera opotrebenia zariadení a tech.	100,0%	

O perspektívnom hospodárení a dostatočnom objeme likvidných prostriedkov vypovedá kladná hodnota likvidity 1. a 3. stupňa za rok 2006.

Obec nemá vzhľadom na dostatočný objem likvidných prostriedkov problém priebežne a načas uhrádzať svoje záväzky.

Obec má v súvislosti s prevádzkou vyrovnané záväzky a jej aktivity sú v súlade so zákonom NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

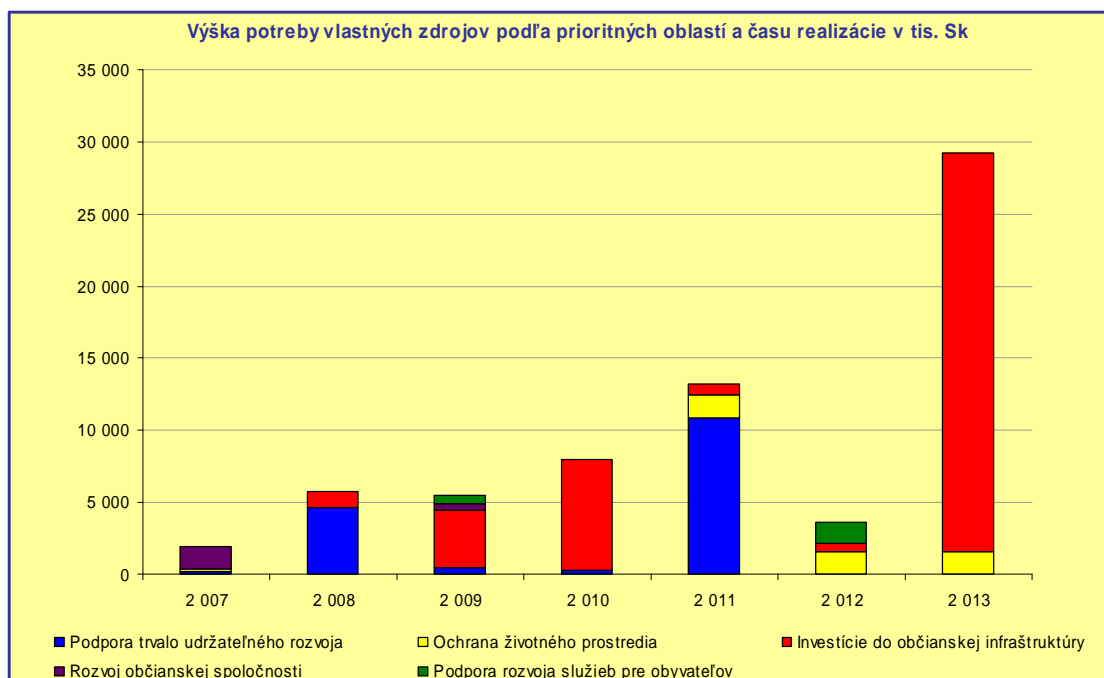
Pod likviditou rozumieme schopnosť podniku uhradiť včas svoje záväzky voči všetkým dodávateľom (veriteľom). Pod likvidnosťou aktív rozumieme schopnosť v čo najkratšom čase pretransformovať jednotlivé majetkové súčasti podniku na peňažné prostriedky, a to bez straty alebo bez podstatnej zľavy z ich účtovnej hodnoty.

Likvidita 1. stupňa vypovedá, aký podiel krátkodobých dlhov môže subjekt k určitému dňu (v závislosti od toho z ktorého dňa sú pre analýzu poskytované údaje) vyplatiť v hotovosti. Za optimálny sa považuje pomer od 0,20 do 0,60.

Likvidita 2. stupňa vypovedá o tom, ako je subjekt schopná zaplatiť krátkodobé dlhy bez predaja zásob. Zásoby môžu byť ovplyvnené ich likvidnosťou. Tento ukazovateľ pre posúdenie likvidity veľmi dôležitý. V zásade platí, že hodnota ukazovateľa by sa mala pohybovať od 1,00 do 1,50. Ak je hodnota menšia ako 1,00, subjekt musí rátať s tým, že na zaplatenie záväzkov bude musieť likvidovať zásoby. Ak je hodnota vyššia ako 1,00, tak po úhrade krátkodobých záväzkov má ešte rezervu (napr. ak bežná likvidita je 1,25, táto rezerva predstavuje 25 %).

Ukazovateľ udáva podiel krátkodobých dlhov na financovaní obežného majetku. Čím je likvidita 3. stupňa väčšia, tým je väčší podiel financovania krátkodobého majetku dlhodobými zdrojmi, čo znižuje riziko platobnej neschopnosti pre prípad, že sa nepodarí premeniť časť nepeňažného obežného majetku na peňažné prostriedky. Hodnota ukazovateľa nemá byť menšia ako 1,50, optimum je 2,00 a za maximálnu hodnotu je považovaný pomer 2,50.

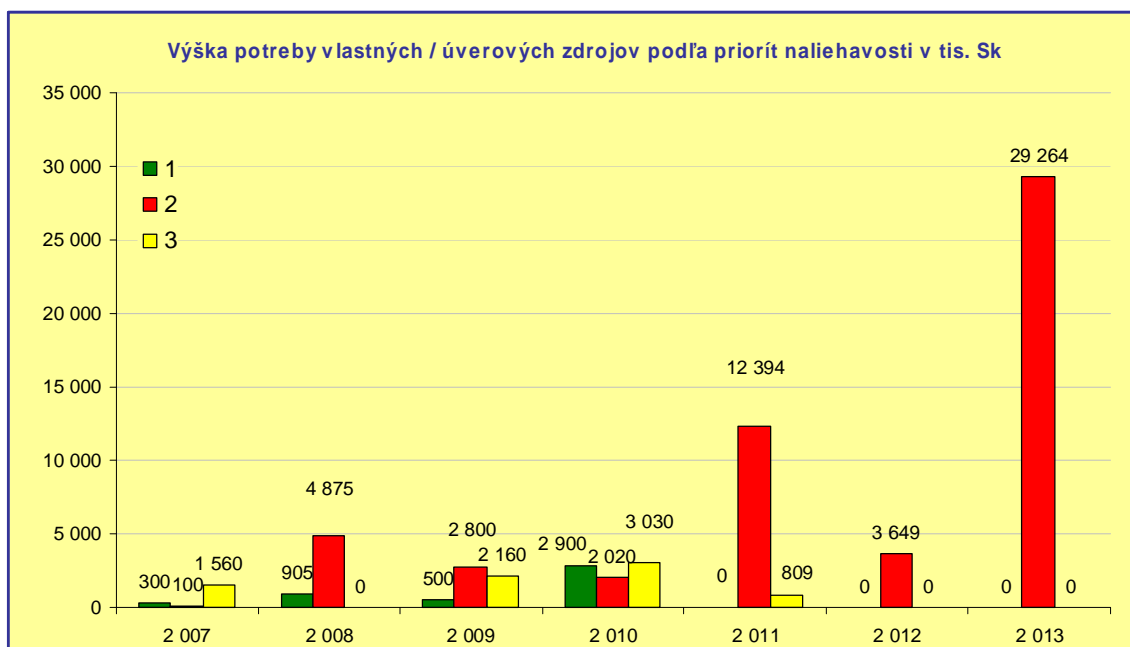
Plánované aktivity boli posudzované z finančného hľadiska pre posúdenie súladu investičných aktivít a ich rozpočtov so zákonom NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Tabuľka predstavuje potrebu vlastných zdrojov v jednotlivých rokoch realizácie aktivít plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. V prvých rokoch bude obec realizovať hlavne investície zamerané na občiansku infraštruktúru, ochranu životného prostredia a trvalo udržateľný rozvoj, ktoré sú zásadné pre rozvoj obce a príchod investorov.

Nasledujúca tabuľka predstavuje alternatívne možnosti investícií v závislosti od možnosti získania financovania rozvojových projektov obce:

- **Priorita č.1 – najvyššia priorita.** Uvedené investície budú realizované bezpodmienečne, pretože sú najnaliehavejšie a najakútnejšie z hľadiska rozvoja obce. Uvedené investície budú realizované bez ohľadu na to, či obec získa financovanie pre uvedené aktivity zo zdrojov EU.
- **Priorita č. 2 – stredná priorita.** Uvedené investície budú realizované v prípade, že obec získa prostriedky na realizáciu aktivít z prostriedkov EU. V prípade nezískania uvedených prostriedkov, budú investície odložené do času, pokiaľ nebude zaistené financovanie.
- **Priorita č.3 – najnižšia priorita.** Prevažne projekty menšieho rozsahu a finančnej náročnosti, ktoré je možné realizovať vlastnými zdrojmi ale nemali by ohroziť aktivity s vyššou prioritou

Z hľadiska potrieb rozvoja obce je dôležité zabezpečiť aj participáciu súkromných zdrojov na jednotlivých projektoch. Preto obec bude realizovať aktivity pre vytvorenie priaznivého investičného prostredia v obci (viď. kapitolu 3.2.)

4.1. Rozdelenie financií na programovacie obdobie

Plánované čerpanie zdrojov bolo uvedené v časti 3.2 ku každej aktivite samostatne. Na tomto mieste uvádzame sumarizáciu čerpania jednotlivých zdrojov.

Rozdelenie financií na programovacie obdobie									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+ CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2006									
2007	2 910	2 910	713	2 198	238		1 960		
2008	17 270	17 270	7 898	9 373	3 593		5 780		
2009	24 460	24 460	14 250	10 210	4 750		5 460		
2010	37 650	17 450	7 125	10 325	2 375		7 950	20 200	
2011	69 273	38 973	19 328	19 646	6 443		13 203	30 300	
2012	85 719	25 119	16 103	9 017	5 368		3 649	60 600	
2013	132 434	51 634	16 778	34 857	5 593		29 264	80 800	
Spolu	369 716	126 182	65 415	32 105	10 955		21 150	191 900	

4.2. Rozdelenie financií na priority a opatrenia

Dole uvedená tabuľka uvádza súhrn čerpania zdrojov podľa jednotlivých prioritných oblastí.

Rozdelenie financií na priority a opatrenia									
prioritná oblasť	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+ CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
1	203 935	32 235	11 063	21 173	4 648		16 525	171 700	
2	53 172	53 172	36 255	16 917	12 085		4 832		
3	108 534	88 334	34 875	53 459	11 625		41 834	20 200	
4	2 060	2 060		2 060			2 060		
5	2 015	2 015		2 015			2 015		
Spolu	369 716	177 816	82 193	95 624	28 358		67 266	191 900	

5. Zabezpečenie realizácie

PHSR je potrebné podrobiť každoročnému posúdeniu v odborných komisiách a tak aktualizovať plán aktivít na nasledujúci rok. PHSR je živý dokument, ktorý je potrebné aktualizovať a upravovať podľa akútnych potrieb či možností financovania.

Strategické plánovanie podpory rozvoja obce je charakteristické najmä:

- orientáciou podpory na dosiahnuté efekty,
 - hierarchickým usporiadaním cieľov,
 - riadením na základe procesov,
 - permanentným monitorovaním a vyhodnocovaním efektov,
 - permanentným učením sa a inováciou,
 - rozvíjaním partnerstiev,
 - zodpovednosťou voči verejnosti,

Na základe poznatkov o efektívnosti a účinnosti vynaložených nákladov sa budú iniciovať inovačné zlepšenia v rámci stanovovania cieľov v obci. Informácie o účinnosti a efektívnosti vynakladaných prostriedkov sú nenahraditeľným zdrojom permanentného rozširovania poznatkov v oblasti podpory rozvoja obce.

5.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Zabezpečenie realizácie a naplnenia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja bude dosiahnuté koordinovaným a širokospektrálnym pôsobením všetkých zainteresovaných cieľových skupín v obci v kombinácii s využitím schopností a skúseností všetkých zodpovedných osôb.

V časti 3.2 je uvedený subjekt zodpovedný za realizáciu každej aktivity. Väčšina aktivít je v pôsobnosti obce. Nakoľko sú tieto aktivity rozsiahle a náročné, je potrebné určiť konkrétne osoby či komisie v orgánoch obce, ktoré budú za tieto aktivity riadiť a koordinovať.

V pláne hospodárskeho a sociálneho rozvoja neurčujeme konkrétne mená či posty, nakoľko takéto rozhodnutia je potrebné robiť operatívne.

Je však možné rámcovo určiť kompetencie jednotlivých orgánov obce. Štruktúra organizačného zabezpečenia manažmentu programu je závislá od špecifických podmienok obce. Zastupiteľstvo obce je najvyšší orgán na čele so starostom, má politickú a riadiacu zodpovednosť za plnenie celého programu rozvoja obce.

Obecné zastupiteľstvo prijíma rozhodnutia o postupe realizácie programu, ustanovuje riadiacu skupinu alebo osobu, ktorá bude poverená riadením procesu, schvaľuje návrhy a projekty rozvoja, dojednáva partnerské vzťahy, hodnotí, schvaľuje výsledky a výstupy programu a zabezpečuje jeho realizáciu a rozhoduje o zmenách.

Zastupiteľstvo spracúva, schvaľuje, riadi a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu obce. Realizácia programu je vykonávaná na základe projektov. Na realizácii programu sa budú podieľať odborníci a partneri, nakoľko účinnosť plnenia programu je možné zvýšiť len na základe partnerstiev. Okrem podnikateľskej sféry sú vhodnými partnermi, subjekty so skúsenosťami vo sfére čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ.

Implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je najvhodnejšia prostredníctvom implementačných projektov, ktoré môže obec realizovať sama alebo v spolupráci s externými poradenskými organizáciami. Úlohou implementačného projektu je zaviesť dané opatrenie do praxe a ďalej vykonať potrebné opatrenia, aby sa pokračovalo v práci navrhnutým smerom, alebo priamo zrealizovať opatrenie do jeho úspešného naplnenia cieľov a dosiahnutia programovaného výsledku a stavu.

Organizačné opatrenia špecifikujú nástroje, ktorými bude zabezpečené napĺňanie vytýčených strategických cieľov a zámerov v PHSR a nástroje akým sa strategický dokument dopĺňa a aktualizuje. Je potrebné zabezpečiť inštitucionálne zabezpečenie implementácie konkretizovaných zámerov v jednotlivých oblastiach rozvoja obce. Inštitucionálne hľadisko poskytne informáciu o tom, kto bude realizovať naplnenie vytýčených cieľov a kto poniesie zodpovednosť za ich dosiahnutie a splnenie. Zodpovednosť je konkretizovaná v rámci každého jedného plánovaného projektu v obci.

5.2. Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude stálym a dlhodobým procesom zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov, cieľom ktorého bude získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení zameraných na zmenu negatívneho vývoja, resp. o potrebe zmeniť ich výber alebo spôsob realizácie. Stabilizovať zásady procesu monitorovania umožní priebežná i etapovitá kontrola realizácie programu. Nevyhnutnou podmienkou monitoringu je organizačné a metodické zabezpečenie riešenia operatívnych problémov a z nich vyplývajúce zmenové riadenie.

Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude obsahovať nasledovné činnosti:

- každoročné hodnotenie napĺňania cieľov stanovených v PHSR,
- každoročné spracovanie plánu aktivít na nasledujúce obdobie
- vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov ako popis stupňa realizovaných cieľov a opatrení,
- vyhodnotenie dopadov aktivít na občanov dotazníkovou formou a porovnanie s počiatočnými preferenciami občanov pri zostavovaní PHSR.

Uvedené činnosti uskutočnené v procese monitorovania umožnia zhodnotiť postup v realizácii plánovaných úloh. Znamená sledovanie výstupov, financovanie jednotlivých činností, projektov alebo etáp. Monitorovanie sa uskutočňuje prostredníctvom ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na špecifické ciele, objasňujú stav implementácie, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k finančnému plánu.

Po implementácii bude pracovná skupina plniť aj funkciu monitorovania a hodnotenia. Konkrétne pôjde o sledovanie vývoja, smerovania a zmien vonkajších podmienok v obci, požiadaviek obyvateľov, ako aj požiadavky ďalších cieľových skupín (návštevníkov, investorov a podnikateľov). V procese monitorovania sa zhromažďujú údaje o realizovaných projektoch. Na základy výstupov monitorovania a hodnotenia je potrebné následne uskutočniť aktualizáciu strategických cieľov.

Cieľom monitorovania pracovnými skupinami bude zabezpečiť konzistentné a pravidelné informácie o realizovaných a ukončených projektoch. Vhodným spôsobom na realizáciu monitoringu sú kvantitatívne ukazovatele úspešnosti, ktoré dávajú jednoznačnú odpoveď na stupeň alebo mieru naplnenia projektu v danom časovom období.

Spôsob práce pracovnej skupiny uskutočňujúcej monitorovanie a hodnotenie vyplynie zo samotného charakteru projektu.

Zmyslom procesu hodnotenia je sumarizovať výstupy získané monitorovaním projektov na získanie informácií o účinnosti a efektívnosti vynaložených nákladov. Tieto informácie sa transformujú do monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré sa prerokovávajú na zasadnutiach pracovnej skupiny. Proces hodnotenia využíva ako svoje vstupy všetky dáta získavané v procese monitorovania. Výstupom procesu hodnotenia, resp. celého procesu monitorovania a hodnotenia, sú hodnotiace a monitorovacie správy.

Hodnotenie je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity voči cieľom projektov. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých projektov a po ich ukončení. Posudzuje sa hlavne vecná stránka a vzniknuté problémy. Riešenie prioritných problémov sa posudzuje s použitím kritérií voči stanoveným ukazovateľom. Hodnotenie znamená kritické a objektívne overovanie. Plní funkciu spätnej väzby. Hodnotenie sa opiera o monitorovacie činnosti, ktoré mu poskytujú nevyhnutné informácie.

5.3. Harmonogram realizácie

Každá aktivita má v časti 3.2 určený predpokladaný termín realizácie. Dolu uvedené tabuľka sumarizuje harmonogram podľa jednotlivých prioritných oblastí.

Harmonogram realizácie podľa priorit							
prioritná oblasť / rok realizácie	2 007	2 008	2 009	2 010	2 011	2 012	2 013
Podpora trvalo udržateľného rozvoja							
Ochrana životného prostredia							
Investície do občianskej infraštruktúry							
Rozvoj občianskej spoločnosti							
Podpora rozvoja služieb pre obyvateľov							

Časový harmonogram nie je záväzný a bude priebežne aktualizovaný na základe finančnej situácie a rozpočtu obce.

6. Záver

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je spracovaný na báze viacerých dokumentov a v súlade s príslušnými zákonnými predpismi. Časť PHSR je zameraná na komplexnú analýzu v oblastiach ako demografia, nezamestnanosť, hospodársku oblasť, sociálnu a technickú infraštruktúru a iné oblasti, ktoré popisujú a analyzujú súčasný stav v obci, ktorý je detailnejšie rozpracovaný v SWOT analýze popisujúcej silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia. PHSR je dôležitým strategickým, systémovým a koncepčným dokumentom pre zabezpečovanie zásadných aktivít rozvoja v zmysle definovaných cieľov, priorit, opatrení a financovania. Vzhľadom na súčasné postavenie regionálneho rozvoja v rámci Slovenskej republiky, ktorý nevytvára priame nástroje podpory v regiónoch (VÚC), je dokument PHSR účelovo a explicitne zameraný na ciele a priority rozvoja kraja pod. a Národného Strategického referenčného Rámca so zameraním na roky 2007 - 2013. Sleduje sa tým najmä možnosť využívania nástrojov pomoci EÚ, to znamená využitie štrukturálnych fondov a kohézneho fondu. Vykonateľnosť PHSR bude závislá od mnohých faktorov, predovšetkým od schopnosti zainteresovaných subjektov vypracovávať a predkladať príslušným ústredným riadiacim orgánom a ich sprostredkujúcim implementačným agentúram také projekty, ktoré budú konkurencieschopné. Veľký význam pre realizovanie jednotlivých opatrení a aktivít definovaných v PHSR bude mať úroveň riadenia a koordinácie celého procesu prípravy projektov a ich presadzovania na národnej úrovni. Program je potrebné hodnotiť ako dokument otvorený, ktorý môžu orgány obce priebežne doplňovať a o nové aktivity, respektíve vypúšťať tie opatrenia, ktorých realizácia nie je v možnostiach obce.

Nástrojom pre naplnenie úloh vyplývajúcich z Národného plánu regionálneho rozvoja SR je PHSR ako základný programovací dokument pre uskutočňovanie regionálnej politiky ako aj základný rámec pre budúce projekty, v oblasti znižovania regionálnych disparít. Program zároveň odráža aj nový spôsob spolupráce s EÚ založenej na princípoch partnerstva, otvorenosti, subsidiarity a hospodárskej a sociálnej súdržnosti na úseku regionálneho rozvoja. Hlavnou myšlienkou tohto dokumentu je zlepšovať kvalitu života občanov a sociálnu súdržnosť spoločnosti, najmä vytvoriť podmienky pre ekonomický rozvoj a tvorbu pracovných príležitostí, presadzovať koncept trvalo udržateľného rozvoja.

7. English Summary

This is an English summary of the Economic and Social Development Strategy of Mošovce for the period of 2007-2013.

Short description:

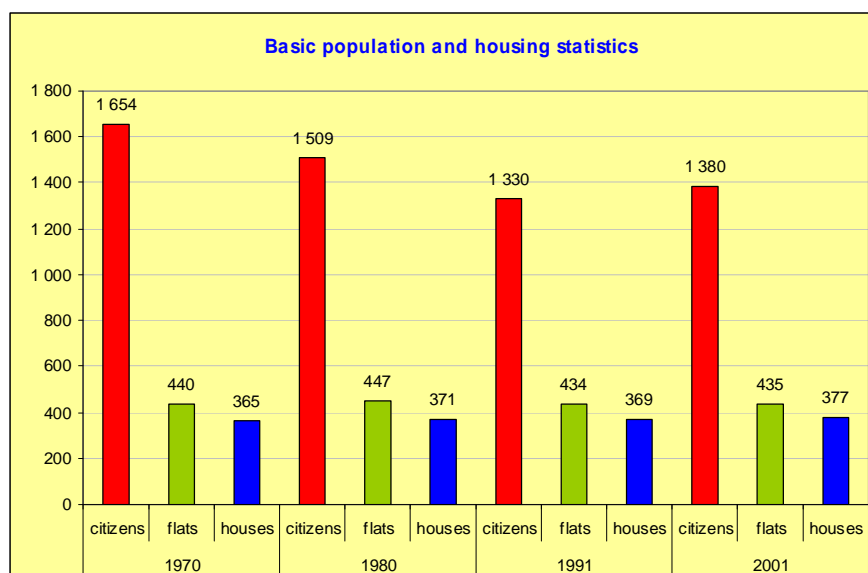
The village of Mošovce is right place to work, to live, to set up and operate your business, with excellent infrastructure to support both business and family life. The village that creates conditions to aid its citizens and utilizes its resources for social and cultural development and economic growth.

Basic Information:

The village of Mošovce has 1380 citizens and classifies for a medium size village. This helps to implement development strategies (as compared to smaller villages) and guide the development direction better.

The village of Mošovce is situated at important transportation line: I-65, Martin – Banská Bystrica. The road connects southern regions of the Slovak Republic with northern regions and is one of the important roads in the country. The village of Mošovce is located close to important towns: Martin (22 km), Prievidza (35 km) and Banská Bystrica (38km)

The following are basic housing and population statistics:

Economic background:

The village of Mošovce is located in the region of Žilina, well developed industrial part of the Slovak Republic. The administration of the village defined its priority to support the development of the business.

Largest companies in Žilina region		
	Company	Revenues 2005 (000 Sk)
1.	Stredoslovenská energetika, a.s., Žilina	18 594 319
2.	Mondi Business Paper SCP, a.s., Ružomberok1	11 524 757
3.	INA Kysuce, a.s., Kysucké Nové Mesto	5 922 898
4.	Ferona Slovakia, a.s., Žilina	3 791 038
5.	Tento, a.s., Žilina	3 399 333
6.	Váhostav – SK, a.s., Žilina	3 134 895
7.	OFZ, a.s., Istebné	3 074 460
8.	Trim Leader, a.s., Košťany nad Turcom	2 697 405
9.	Ecco Slovakia, a.s., Martin	2 244 329
10.	Panasonic Electronic Devices Slovakia, s.r.o., Trstená2	2 188 101
11.	Euro Media SK, a.s., Žilina3	1 967 195
12.	Neografia, a.s., Martin	1 910 026
13.	Skybau, s.r.o., Žilina	1 779 992
14.	LG.Philips Displays Slovakia, s.r.o., Námestovo	1 768 997
15.	Proxar Slovakia Int. Spedition, a.s., Ružomberok	1 497 025
16.	COOP Jednota Liptovský Mikuláš, s.d., Lipt. Mikuláš	1 470 571
17.	Zdroj Verex, a.s., Liptovský Mikuláš	1 353 363
18.	Severoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Žilina	1 342 328
19.	COOP Jednota Čadca, s.d., Čadca	1 294 437
20.	COOP Jednota Žilina, s.d., Žilina	1 229 962
21.	Kinex, a.s., Bytča	1 207 700
22.	Hyza, a.s., Žilina	1 146 084
23.	Mondi Packaging Ružomberok, a.s., Ružomberok	1 063 809
24.	Kofola, a.s., Rajecká Lesná	1 056 762
25.	Liptovská mliekareň, a.s., Liptovský Mikuláš	1 035 784

Strategic companies located in the close region of Mošovce are:

Company name	location	Business category
Volkswagen	Martin	Mechanical engineering
ŽOS	Vrútky	Mechanical engineering
Trim Lider	Košťany	textiles
Ecco	Martin	footwear
Coop Jednota	Turčianske Teplice	trade

The following are the largest employers located directly in Mošovce:

Largest employers in Mošovce		
Company name	employees	Business category
Poľnohospodárske družstvo Mošovce	38	Agriculture
Drotov	6	Mechanical engineering
Farmavet	3	Agriculture
Poništ Anton	9	construction
Vem Trading	8	Wood processing
Fatran	8	Food processing
ŠRZ Drienok	9	tourism
Rodokov	4	Mechanical engineering
Administration	34	Education

Infrastructure:

The village of Mošovce has an adequate level of technical and social infrastructure to meet requirements of both citizens and business.

Sewerage

The village does not have a fully built sewerage and drain. Sewerage is built and covers approximately 10% of the village. Further development of the sewerage is planned in this Economic and Social Development Strategy 2007-2013 (see activities, 3.2.).

Duct

The village of Mošovce has completely build duct. The duct is operated by Stredoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., Banská Bystrica (waterworks). Capacity of the duct as well as sources of water is sufficient for present and for further development of the village.

Gas line

The village has a completely built gas line. The gas line is operated by SPP Bratislava (gasworks). The gas line has adequate capacity for the support of future growth of both citizen and business demands.

Social infrastructure

There is not a retirement house in the village. Senior citizens are provided with complete care that is provided to them through social service workers. These services include shopping, escort to doctors, cooking and house keeping.

Healthcare

There is a medical center in the village that includes: general practitioner 1x, dentist 1x, pediatrician 1x and pharmacy. Other specialists are located in a hospital and clinic in the near town of Turčianske Teplice.

Housing

The village of Mošovce experiences housing development. There are many new houses developed by citizens and new locations for housing and apartment housing are developed by village administration. Property investments in Mošovce are very attractive because of the future development of tourism in the area, especially in Mošovce.

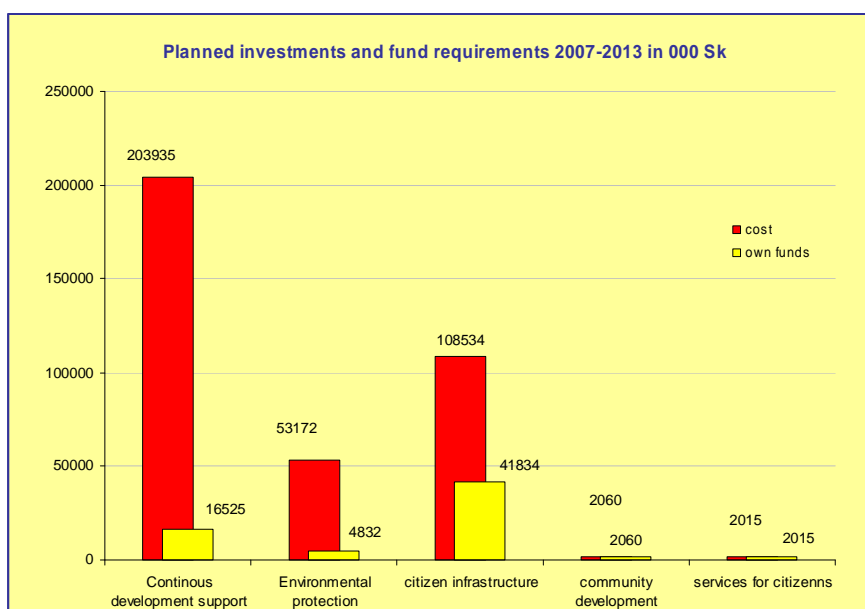
Planned activities and investment projects:

Following is a list of the planned activities and investment projects that will be executed in the following years (2007-2013) for the development of Mošovce.

Activity description	Total cost in 000's EUR	Year of execution
Kindergarten school reconstruction	16 618	2008
Individual housing development - location development	59 412	2010
Parcel registration and record registry	14 706	2009
village zone development plan	120 294	2010
separated waste courtyard	5 882	2007
cemetery maintenance	9 088	2011
fire station reconstruction	44 559	2010
creek regulation	30 294	2008
village light and radio reconstruction	44 559	2010
road development	59 412	2010
road reconstruction	30 294	2009
square reconstruction	185 000	2010
Modernization of the recreational area	613 235	2011
sewerage	1 527 706	2011
local road reconstruction	368 529	2009
elemental school reconstruction	292 059	2008
apartment house development	1 009 412	2013
park revitalization	185 000	2012
Mošovce Museum - development	30 882	2007
Senior house development	74 265	2008
playground development	14 706	2009
communication network	2 941	2007
village hall reconstruction	30 294	2009
technology investments	44 559	2012
park and square connection	2 941	2008
Mošovce ranch	2 376 471	2013
castle reconstruction - tourism	1 782 353	2012
golf course development	891 176	2011
Senior house development	246 176	2009
multifunctional playground development	14 706	2011
house of J. Kollár - museum	91 765	2008
Marketplace development	594 118	2010

Funding of these projects will be provided by combination of the EU funding, own / bank loan funding and private investments.

Activities are summarized according to fields of investments:

The difference between “total cost” and “own funds needed” will be covered by state / EU funds. The participation of private funds is essential for the achievement of a sustainable economic growth. Therefore the village of Mošovce will execute activities to develop and maintain a good investment environment.

The table below summarizes all planned activities in a flowchart according to the year of execution:

Timetable of activities according to fields of activities							
activity field	2 007	2 008	2 009	2 010	2 011	2 012	2 013
Continuous development support							
Environmental protection							
citizen infrastructure							
community development							
services for citizens							

The Economic and Social Development Strategy of Mošovce has been prepared involving the administration office of Mošovce, mayor of the Mošovce, and a consulting firm of Premier Consulting, s.r.o. During the preparation of this document a survey was conducted among citizens of the village to incorporate their opinions on the planned activities and execution of the strategy. The document has been approved by the citizen deputies of Mošovce.

Contact:

Obecný úrad Mošovce
 Kollárovo námestie 314
 03821 Mošovce
 telephone: 043/494 41 00
 fax: 043/494 43 32
 e-mail: mosovce@mosovce.sk

Mayor:
 Ing. Ján Žirko